

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานทางวิชาการและแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการ 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยายและความเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา 3 ด้าน จากแบบสอบถามครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอน

2. การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการ 3 ด้าน ทั้งในส่วนที่เป็นคำตอบของครูผู้สอนในแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจากแบบสอบถามครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอน

ตาราง 4 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การวางแผนงานวิชาการ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีบทบาทในการวางแผนงานวิชาการอย่างไร		
วางแผนเองทั้งหมด	7	4.11
วางแผนร่วมกับคณะครู	116	68.24
ให้ครูเป็นผู้วางแผนให้	6	3.53
แต่งตั้งคณะกรรมการให้วางแผน	40	23.53
อื่น ๆ (ตามความเหมาะสมกับงานและโอกาส)	1	0.59
2. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอย่างไรหลังจากมอบหมายงานวิชาการให้บุคลากรไปปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง	106	62.35
ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนผู้บริหารให้การสนับสนุนช่วยเหลือ	96	56.47
ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนผู้บริหารคอยควบคุมตรวจสอบ	60	35.29
ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนผู้บริหารคอยประเมินผล	39	22.94
อื่น ๆ (แต่งตั้งผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ช่วยเหลือ ควบคุม และประเมินผล)	2	1.18
3. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านดำเนินการอย่างไรหลังจากได้รับรายงานการประเมินผลงานวิชาการ		
วินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหา หรือปฏิบัติต่อไป	25	14.71

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
ให้ผู้รับผิดชอบเป็นผู้วินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการ แก้ปัญหา หรือปฏิบัติต่อไป	50	29.41
ให้คณะกรรมการช่วยวินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหา หรือปฏิบัติต่อไป	90	52.94
ไม่ดำเนินการอะไร	5	2.94
อื่น ๆ	-	-

จากตาราง 4 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การวางแผนงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนดำเนินงานวางแผนร่วมกับคณะกรรมการมากที่สุด ร้อยละ 68.24 รองลงมาคือ แต่งตั้งคณะกรรมการให้ดำเนินการวางแผน ร้อยละ 23.53 วางแผนเองทั้งหมด ร้อยละ 4.11 และให้ครูเป็นผู้วางแผนให้ ร้อยละ 3.53 หลังจากมอบหมายงานวิชาการให้บุคลากรไปปฏิบัติแล้วผู้บริหารโรงเรียนให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเองมากที่สุด ร้อยละ 62.35 รองลงมาคือ ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนผู้บริหารคอยควบคุม ตรวจสอบ ร้อยละ 35.29 และให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนผู้บริหารคอยประเมินผล ร้อยละ 22.94 หลังจากได้รับรายงานการประเมินผลทางวิชาการผู้บริหารโรงเรียนให้คณะกรรมการช่วยวินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติต่อไปมากที่สุด ร้อยละ 52.94 รองลงมาคือ ให้ผู้รับผิดชอบเป็นผู้วินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติต่อไป ร้อยละ 29.41 และผู้บริหารวินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหา หรือปฏิบัติต่อไปด้วยตนเอง ร้อยละ 14.71

ตาราง 5 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
4. บรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนของท่าน เช่น การประชุม สัมมนาทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัย การเขียนบทความ วารสารทางวิชาการ เป็นต้น อยู่ในลักษณะใด		
มีเป็นประจำ	21	12.35
มีเป็นบางครั้ง	129	75.89
ไม่มี (ถ้าเลือกข้อนี้ ไม่ต้องตอบข้อ 5)	16	9.41
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	4	2.35
5. กรณีที่มีบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมี การกระทำในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ส่งเสริมให้ครูเขียนผลงานทางวิชาการ	77	45.29
จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ	49	28.82
จัดอบรมความรู้ทางวิชาการ	52	30.59
ส่งเสริมให้มีการเขียนบทความ วารสารทางวิชาการ	19	11.18
สนับสนุนให้ศึกษา ค้นคว้าวิจัย	37	21.76
อื่น ๆ (สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดจัดขึ้น ประเมินผลงานทางวิชาการ และส่งเสริม ให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง)	12	7.06
6. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการในลักษณะใด		
เป็นผู้ริเริ่ม ชี้แจงแก่คณะครูในการสร้างบรรยากาศทาง วิชาการ	60	35.29
คอยปรับปรุงและสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน อยู่เสมอ	60	35.29

ตาราง 5 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
เป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นที่พึ่งของคณะครูด้านวิชาการ ในโรงเรียน	25	14.71
อื่น ๆ (ให้การสนับสนุนคณะครูสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ในโรงเรียน จัดบรรยากาศทางวิชาการตามนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) ผู้ไม่ตอบข้อนี้	16 9	9.41 5.30

จากตาราง 5 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เช่น การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัย การเขียนบทความ วารสารทางวิชาการ เป็นต้น โรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศเป็นบางครั้งมากที่สุด ร้อยละ 75.89 รองลงมาคือมีเป็นประจำ ร้อยละ 12.35 และไม่มีการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ร้อยละ 9.41 ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระทำให้การสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ครูเขียนผลงานทางวิชาการมากที่สุด ร้อยละ 45.29 รองลงมา คือ จัดอบรมความรู้ทางวิชาการ ร้อยละ 30.59 จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 28.82 สนับสนุนให้ศึกษาค้นคว้าวิจัยร้อยละ 21.76 ส่งเสริมให้มีการเขียนบทความ วารสารทางวิชาการ ร้อยละ 11.18 และความคิดเห็นอื่น ๆ ร้อยละ 7.06 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด, สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดขึ้น ประเมินผลงานทางวิชาการ และส่งเสริมให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการโดยเป็นผู้ริเริ่ม ชี้แจงแก่คณะครูในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ คอยปรับปรุง และสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนอยู่เสมอ มากที่สุด ร้อยละ 35.29 รองลงมาคือ เป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นที่พึ่งของคณะครูด้านวิชาการในโรงเรียน ร้อยละ 14.71 และความคิดเห็นอื่น ๆ ร้อยละ 9.41 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ให้การสนับสนุนคณะครูสร้างบรรยากาศทางวิชาการในชั้นเรียน จัดบรรยากาศทางวิชาการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตาราง 6 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
7. ท่านคิดว่าขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความสำคัญอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ทำให้ครูเกิดความร่วมมือร่วมใจทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายการศึกษาที่วางไว้	123	72.35
สร้างความจงรักภักดีของครูต่อบรรดาเพื่อนครูและต่อสถานศึกษา	44	25.88
เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคณะครูกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน	76	44.71
ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้คณะครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	89	52.35
สร้างพลังสามัคคีในหมู่คณะ อันจะทำให้มีการรวมตัวกันแก้ปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน	86	50.59
อื่น ๆ (ทำให้ครูมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น และทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทุกด้าน)	5	2.94
8. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีวิธีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในโรงเรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ให้คำชมเชยเมื่อครูปฏิบัติงานได้ผล	83	48.83
สนับสนุนครูเมื่อครูเกิดปัญหากับนักเรียนหรือผู้ปกครอง	41	24.12
เอาใจใส่เป็นพิเศษในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพทางกายและจิตใจของครู	19	11.18
รับฟังผิดและชอบในการบริหารงาน	28	16.47
ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ	100	58.82
ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหากับครูอย่างสม่ำเสมอ	66	38.82

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
9. สาเหตุที่ทำให้ครูในโรงเรียนของท่านบางส่วนขาดขวัญและกำลังใจ มาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผู้บริหารขาดความยุติธรรมในการบริหารงาน	82	48.24
มีทัศนคติที่ไม่ดีต่องาน	30	17.65
ไม่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	26	15.29
รู้สึกเบื่อหน่ายต่อภาระงานที่รับผิดชอบ	75	44.12
ขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน	81	47.65
อื่น ๆ (ความขัดแย้ง ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน การอิจฉาริษยากันในหมู่เพื่อนครู ผู้บริหารเลือกปฏิบัติและละเว้นปฏิบัติต่อครูบางคน ผู้บริหารขาดความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์ และความบกพร่องในระบบการบริหารงานของผู้บริหาร)	6	3.53

จากตาราง 6 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานมีความสำคัญ คือ ทำให้ครูเกิดความร่วมมือร่วมใจทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายการศึกษาที่วางไว้ มากที่สุด ร้อยละ 72.35 รองลงมาคือก่อให้เกิดแรงจูงใจให้คณะครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ร้อยละ 52.35 สร้างพลังสามัคคีในหมู่คณะ อันจะทำให้มีการรวมตัวกันแก้ปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ร้อยละ 50.59 เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคณะครูกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ร้อยละ 44.71 และสร้างความจงรักภักดีของครูต่อบรรดาเพื่อนครูและต่อสถานศึกษา ร้อยละ 25.88 ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ มากที่สุด ร้อยละ 58.82 รองลงมาคือ ให้คำชมเชยเมื่อครูปฏิบัติงานได้ผล ร้อยละ 48.83 ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 38.82 สนับสนุนครูเมื่อครูเกิดปัญหากับนักเรียนหรือผู้ปกครอง ร้อยละ 24.12 รับฟังความคิดเห็นและขอในการบริหารงาน ร้อยละ 16.47 น้อยที่สุด คือ เอาใจใส่เป็นพิเศษในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและจิตใจของครู ร้อยละ 11.18 สาเหตุที่ทำให้ครูในโรงเรียนบางส่วนขาดขวัญและกำลังใจ เนื่องมาจากผู้บริหารขาดความยุติธรรมในการบริหารงาน มากที่สุด ร้อยละ 48.24 รองลงมาคือ ขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 47.65 รู้สึกเบื่อหน่ายต่อภาระงานที่รับผิดชอบ ร้อยละ 44.12 มีทัศนคติที่ไม่ดีต่องาน ร้อยละ 17.65 และไม่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ร้อยละ 15.29

ตาราง 7 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียน		
เห็นด้วย เพราะทำให้ครูมีประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจด้านวิชาการและการสอนเพิ่มมากขึ้น ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักเรียนจะได้รับความรู้ที่แปลกใหม่ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ อันจะนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ครูจะมีความกระตือรือร้น ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการทำงาน โรงเรียนจะได้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าทันความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว งานวิชาการและการสอนถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ และงานวิชาการของโรงเรียนจะได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	158	92.94
ไม่แน่ใจ เพราะควรมีการพัฒนาครูด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย และแม้ว่าจะมีการพัฒนาแล้วแต่ถ้าครูขาดความรับผิดชอบและความตั้งใจจริงก็ไม่มีประโยชน์	4	2.35
ไม่เห็นด้วย	-	-
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	8	4.71
11. โรงเรียนของท่าน มีการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนอยู่ในลักษณะใด		
มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	48	28.23
มีการพัฒนาเป็นบางครั้ง	119	70.00

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
ไม่มีการพัฒนา (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 12)	2	1.18
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
12. กรณีที่มีการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน ผู้บริหาร โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมในรูปใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดให้มีการทำงานวิชาการเป็นทีม เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	52	30.59
การจัดสัมมนาทางวิชาการ	29	17.06
การศึกษาดูงานนอกสถานที่	80	47.06
การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	65	38.24
การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ	34	20.00
ส่งเสริมให้มีโอกาสศึกษาต่อ	42	24.71
อื่น ๆ (ส่งเสริมให้จัดโครงการวิชาการ ให้เข้าสัมมนา ประชุม อบรม ตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดขึ้น)	5	2.94

จากตาราง 7 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นด้วยว่า การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการมากที่สุดร้อยละ 92.94 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้ครูมีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการและการสอนเพิ่มมากขึ้น (21 คน)
2. ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (19 คน)
3. นักเรียนจะได้รับความรู้ที่แปลกใหม่ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ อันจะนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น (15 คน)
4. ครูจะมีความกระตือรือร้น ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการทำงาน (12 คน)
5. โรงเรียนจะได้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง (11 คน)

6. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าทันความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว (10 คน)

7. งานวิชาการและการสอนถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ (10 คน)

8. งานวิชาการของโรงเรียนจะได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (7 คน)

ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนเป็นบางครั้งมากที่สุด ร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 28.23 ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรมในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนโดยการศึกษาดูงานนอกสถานที่มากที่สุด ร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 38.24 จัดให้มีการทำงานวิชาการเป็นทีม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร้อยละ 30.59 ส่งเสริมให้มีโอกาสศึกษาต่อ ร้อยละ 24.71 การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ ร้อยละ 20.00 และการจัดสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 17.06

ตาราง 8 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "การเป็นผู้บริหารที่ดีจะต้องแสดงความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้ และประสบความสำเร็จ"		
เห็นด้วย เพราะจะได้สามารถให้คำแนะนำ ความรู้ ประสพการณ์ทางวิชาการ และเป็นที่ยอมรับแก่ครู เมื่อมี ปัญหาทางด้านวิชาการได้ ครูในโรงเรียนจะได้ยึดถือเป็น แบบอย่าง ครูในโรงเรียนจะเกิดการยอมรับ เชื่อมั่น และ ศรัทธาในตัวผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ใน ทุก ๆ ด้าน การที่ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ จะสามารถ ทำให้งานวิชาการของโรงเรียนประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับงาน วิชาการมากที่สุด และครูในโรงเรียนจะได้มีขวัญและกำลังใจ ในการทำงานมากขึ้น	146	85.88
ไม่แน่ใจ เพราะ ต้องมี องค์ประกอบอื่น ๆ ในการเป็น ผู้บริหารที่ดี ผู้บริหารบางคนเป็นผู้นำทางวิชาการและ ประสบความสำเร็จบางทีก็ไม่ใช่ผู้บริหารที่ดีในสายตาของ ครูและผู้ปกครองนักเรียน และการเป็นผู้บริหารที่ดีต้องอาศัย ความร่วมมือจากครูและนักเรียน	13	7.65
ไม่เห็นด้วย เพราะ การบริหารสายงานให้ดีถือว่าเป็นผู้บริหาร ที่ดีแล้ว และผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้ที่สร้างให้ผู้อื่นเป็นผู้นำใน ทุก ๆ งานของโรงเรียน	5	2.94
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	6	3.53

ตาราง 8 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
14. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงออกถึงการมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการหรือไม่		
มี เพราะ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำ อธิบาย ความรู้ทางวิชาการ และให้คำปรึกษา เมื่อครูมีปัญหาทางด้านวิชาการได้	94	55.30
ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูทางด้านวิชาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสนับสนุนโครงการทางวิชาการของโรงเรียน		
คอยกระตุ้นให้ครูพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอยู่เสมอ และเป็นผู้วางนโยบายในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน		
ไม่แน่ใจ เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ค่อยแสดงออกถึงการมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนมักสนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่างานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนมักให้ผู้อื่นทำงานวิชาการแทนอยู่เสมอ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่อยู่ในเกณฑ์ดี	42	24.70
ไม่มี (ถ้าเลือกตอบข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 15) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูวิชาการโรงเรียนจัดการด้านวิชาการทั้งหมด ผู้บริหารไม่ได้แนะนำความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการเลย และผู้บริหารไม่สนใจเรื่องวิชาการสนใจเฉพาะเรื่องอาคารสถานที่และประโยชน์ส่วนตัว	19	11.18
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	15	8.82
15. กรณีที่มีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการแสดงออกในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรได้เป็นอย่างดี	54	31.76
ให้ความรู้ในเรื่องวัสดุหลักสูตรได้อย่างชัดเจน	30	17.65
สามารถเสนอแนะในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่คณะครูในโรงเรียนได้	89	52.35
สามารถแสดงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อการติดต่อประสานงานได้	70	41.18

ตาราง 8 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
ให้ความสนใจระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนแก่คณะครูในโรงเรียน	64	37.65
สามารถทำการนิเทศการสอนได้เป็นอย่างดี	52	30.59
อื่น ๆ (สามารถเป็นตัวอย่างในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี มีการติดตามผลงานทางวิชาการที่มอบหมายให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และมอบหมายงานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน)	8	4.71

จากตาราง 8 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นด้วยว่า การเป็นผู้บริหารที่ดีจะต้องแสดงความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้และประสบความสำเร็จ มากที่สุด ร้อยละ 85.88 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้

1. จะได้สามารถให้คำแนะนำ ความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาการ และเป็นที่ปรึกษาแก่ครูเมื่อมีปัญหาทางด้านวิชาการได้ (30 คน)
2. ครูในโรงเรียนจะได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง (21 คน)
3. ครูในโรงเรียนจะเกิดการยอมรับ เชื่อมั่น และศรัทธาในตัวผู้บริหาร (21 คน)
4. ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน (10 คน)
5. การที่ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ จะสามารถทำให้งานวิชาการของโรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (8 คน)
6. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากที่สุด (5 คน)
7. ครูในโรงเรียนจะได้มีขวัญและกำลังใจในการทำงานมากขึ้น (5 คน)

สำหรับครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ไม่แน่ใจว่าผู้บริหารที่ดีจะต้องแสดงความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้และประสบความสำเร็จมีร้อยละ 7.65 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ ในการเป็นผู้บริหารที่ดี ผู้บริหารบางคนเป็นผู้นำทางวิชาการและประสบความสำเร็จ บางทีก็ไม่ใช่ผู้บริหารที่ดีในสายตาของครูและผู้บริหารของนักเรียน การเป็นผู้บริหารที่ดีต้องอาศัยความร่วมมือจากครูและนักเรียน ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการแสดงออกถึงการมี พฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการมากที่สุด ร้อยละ 55.30 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำ อธิบาย ความรู้ทางวิชาการ และให้คำปรึกษา เมื่อครูมี ปัญหาทางด้านวิชาการได้ (22 คน)

2. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูทางด้านวิชาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสนับสนุน โครงการทางวิชาการของโรงเรียน (14 คน)

3. คอยกระตุ้นให้ครูพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอยู่เสมอ (10 คน)

4. เป็นผู้วางนโยบายในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน (5 คน)

สำหรับครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ไม่แน่ใจว่า ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกถึงการ มีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการหรือไม่ มีร้อยละ 24.70 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ค่อยแสดงออกถึงการมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ (9 คน)

2. ผู้บริหารโรงเรียนมักสนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่างานวิชาการ (5 คน)

3. ผู้บริหารโรงเรียนมักให้ผู้อื่นทำงานวิชาการแทนอยู่เสมอ (4 คน)

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่อยู่ในเกณฑ์ดี (3 คน)

ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่มีการแสดงออกถึงการมี พฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ มีร้อยละ 11.18 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารมอบหมายให้ครูวิชาการ โรงเรียนจัดการด้านวิชาการทั้งหมด ผู้บริหารไม่ได้แนะนำความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการเลย ผู้บริหารไม่สนใจเรื่องวิชาการสนใจเฉพาะเรื่องอาคารสถานที่และประโยชน์ส่วนตัว และเห็นว่า ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการแสดงออกโดยสามารถเสนอแนะในเรื่องการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแก่คณะครูในโรงเรียนได้มากที่สุด ร้อยละ 52.35 รองลงมาคือ สามารถ แสดงบทบาทของผู้บริหารเพื่อการติดต่อประสานงานได้ ร้อยละ 41.18 ให้ความเข้าใจระเบียบการ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนแก่คณะครูในโรงเรียน ร้อยละ 37.65 ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 31.76 สามารถทำการนิเทศการสอนได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 30.59 ให้ความรู้ในเรื่องวัสดุหลักสูตรได้อย่างชัดเจน ร้อยละ 17.65 และความคิดเห็น อื่น ๆ ร้อยละ 4.71 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ สามารถเป็นตัวอย่างในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เป็นอย่างดี มีการติดตามผลงานทางวิชาการที่มอบหมายให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และมอบหมาย งานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความถนัดของครูแต่ละคน

ตาราง 9 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อย
การนิเทศการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
16. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผู้บริหาร	129	75.88
ผู้ช่วยผู้บริหาร	52	30.59
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	117	68.82
หัวหน้าหมวดวิชา	28	16.47
หัวหน้ากลุ่มชั้น	39	22.94
เพื่อนครู	36	21.18
อื่น ๆ (ครูผู้สอน, คณะกรรมการฝ่ายบริหาร, คีตชานีเทศก์)	3	1.76
17. ก่อนการนิเทศการสอน โรงเรียนของท่านมีการเตรียมการอย่างไร		
จัดประชุมชี้แจงวิธีการให้คณะครูในโรงเรียนทราบก่อนการนิเทศการสอน	140	82.25
ไม่มีการประชุมชี้แจงวิธีการให้คณะครูในโรงเรียนทราบก่อนการนิเทศการสอน	25	14.70
อื่น ๆ (สร้างแบบประเมินให้ครูผู้สอนประเมินตนเอง)	3	1.77
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	2	1.18
18. การนิเทศการสอนในโรงเรียนของท่านดำเนินการในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การให้ความรู้	45	26.47
การทำให้ดูหรือการสาธิต	14	8.24
การพาไปดูงาน	48	28.24
การประสานงานให้ครูร่วมกันทำงาน	70	41.18
การให้คำแนะนำทางด้านวิชาการ	80	47.06
การให้ไปฝึกงาน	7	4.12
การทำให้เกิดความเข้าใจกันในการปฏิบัติงาน	79	46.47
การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ปฏิบัติงานเข้มแข็งขึ้น	27	15.88
อื่น ๆ (การประชุมชี้แจงอภิปรายในที่ประชุมคณะครู)	3	1.76

จากตาราง 9 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การนิเทศการสอนในโรงเรียน ผู้ทำหน้าที่คือผู้บริหารมากที่สุด ร้อยละ 75.88 รองลงมา คือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 68.82 ผู้ช่วยผู้บริหาร ร้อยละ 30.59 หัวหน้ากลุ่มชั้น ร้อยละ 22.94 เพื่อนครูร้อยละ 21.18 และหัวหน้าหมวดวิชา ร้อยละ 16.47 ก่อนการนิเทศการสอนโรงเรียนมีการเตรียมการโดยจัดประชุมชี้แจงวิธีการให้คณะครูในโรงเรียนทราบก่อนการนิเทศมากที่สุด ร้อยละ 82.35 รองลงมาคือไม่มีการประชุมชี้แจงวิธีการให้คณะครูในโรงเรียนทราบก่อนการนิเทศการสอน ร้อยละ 14.70 การนิเทศการสอนในโรงเรียนดำเนินการโดยการให้คำแนะนำทางด้านวิชาการ มากที่สุด ร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ การทำให้เกิดความเข้าใจกันในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 46.47 การประสานงานให้ครูร่วมกันทำงาน ร้อยละ 41.18 การพาไปดูงาน ร้อยละ 28.24 การให้ความรู้ ร้อยละ 26.47 การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ปฏิบัติงานเข้มแข็งขึ้น ร้อยละ 15.88 การทำให้อุณหภูมิหรือการสาธิต ร้อยละ 8.24 และการให้ไปฝึกงาน ร้อยละ 4.12

ตาราง 10 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยย่อยอื่น ๆ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
19. ท่านคิดว่าด้านการบริหารงานวิชาการ มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีกหรือไม่ นอกเหนือจากการวางแผนงานวิชาการ การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน การมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารและการนิเทศการสอน	77	45.29
มี คือ ความยุติธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร การกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ การให้ความสำคัญกับงานวิชาการของผู้บริหาร ความเจียมตนและเอาจริงเอาจังทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดลำดับคุณภาพงานวิชาการ และการพิจารณาความดีความชอบกับผลงานทางวิชาการ	65	38.24
ไม่มี (ครอบคลุมเนื้อหาด้านคุณภาพการบริหารงานวิชาการแล้ว)	28	16.47
ผู้ไม่ตอบข้อนี้		

จากตาราง 10 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ด้านการบริหารงานวิชาการมีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีก นอกเหนือจากการวางแผนงานวิชาการ การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน การมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการ และการนิเทศการสอน ร้อยละ 45.29 โดยให้ความสำคัญเห็นพอสรุ้ถึงปัจจัยย่อยได้ดังนี้

1. ความยุติธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร (32 คน)
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ (24 คน)
3. คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร (18 คน)
4. การกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ (18 คน)
5. การให้ความสำคัญกับงานวิชาการของผู้บริหาร (14 คน)
6. ความเจียมตนและเอาจริงเอาจังทางวิชาการของผู้บริหาร (10 คน)
7. การจัดลำดับคุณภาพงานวิชาการ (4 คน)
8. การพิจารณาความดีความชอบกับผลงานทางวิชาการ (3 คน)

สำหรับครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่เห็นว่าไม่มีปัจจัยย่อยอื่น ๆ ร้อยละ 38.24 ซึ่งสรุปได้ คือ ปัจจัยย่อยที่มีอยู่ครอบคลุมเนื้อหาในการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการแล้ว

ตาราง 11 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การวางแผนและเตรียมการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
1. การวางแผนและเตรียมการสอนในโรงเรียนของท่าน ได้ดำเนินการในลักษณะใด		
มีการวางแผนและเตรียมการสอน โดยครูผู้สอน	81	47.65
มีการวางแผนและเตรียมการสอน โดยฝ่ายวิชาการร่วมกับ ครูผู้สอน	34	20.00
มีการวางแผนและเตรียมการสอน โดยฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน	55	32.35
อื่น ๆ	-	-
2. การวางแผนและเตรียมการสอน มีการกระทำในลักษณะใด		
วางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายวัน	46	27.06
วางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์	107	62.94
วางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายเดือน	3	1.76
วางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายภาค/ปี	12	7.06
อื่น ๆ (ตามความถนัดและความพอใจของครูผู้สอน)	2	1.18
3. ก่อนการวางแผนและเตรียมการสอน ท่านมีการดำเนินการ อย่างไร		
ศึกษาหลักสูตรและสภาพปัญหาก่อนการวางแผนและ เตรียมการสอน	158	92.94
ไม่มีการศึกษาหลักสูตรและสภาพปัญหาก่อนการวางแผน และเตรียมการสอน	11	6.47
อื่น ๆ (ศึกษาคู่มือครูและหลักสูตร)	1	0.59

จากตาราง 11 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การวางแผนและเตรียมการสอนในโรงเรียน มีการวางแผนและเตรียมการสอนโดยครูผู้สอนมากที่สุด ร้อยละ 47.65 รองลงมา คือ มีการวางแผนและเตรียมการสอนโดยฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ร้อยละ 32.35 และมีการวางแผนและเตรียมการสอนโดยฝ่ายวิชาการร่วมกับครูผู้สอน ร้อยละ 20.00 การวางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์มากที่สุด ร้อยละ 62.94 รองลงมาคือ วางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายวัน ร้อยละ 27.06 และวางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายภาค/ปี ร้อยละ 7.06 ก่อนการวางแผนและเตรียมการสอน ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรและสภาพปัญหา มากที่สุด ร้อยละ 92.94 รองลงมาคือ ไม่มีการศึกษาหลักสูตรและสภาพปัญหา ร้อยละ 6.47

ตาราง 12 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การใช้นวัตกรรมการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
4. ท่านสามารถใช้นวัตกรรมการสอนที่เป็นการนำเอาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ และกรรมวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้หรือไม่		
ใช้นวัตกรรมการสอนได้เป็นอย่างดี	17	10.00
ใช้นวัตกรรมการสอนได้พอสมควร	143	84.12
ไม่สามารถใช้นวัตกรรมการสอนได้	9	5.29
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
5. ท่านได้รับนวัตกรรมการสอนมาใช้ โดยวิธีการใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ลงมือทำด้วยตนเอง	103	60.59
โรงเรียนเป็นผู้จัดทำ	28	16.47
ท่านซื้อมาใช้เอง	61	35.88
โรงเรียนเป็นผู้จัดซื้อ	124	72.94
ยืมมาจากศูนย์วิชาการกลุ่ม	35	20.59
อื่น ๆ (ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยืมจากห้องวิชาการโรงเรียน และขอบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน)	7	4.12
6. ท่านเห็นว่าการใช้นวัตกรรมการสอนมีประโยชน์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น	112	65.88
ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	152	89.41
ช่วยลดปัญหาการเรียนการสอนลงได้	78	45.88
อื่น ๆ (กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทันเวลาที่กำหนดไว้ และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง)	4	2.35

จากตาราง 12 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า สามารถใช้นวัตกรรมการสอนที่เป็นการนำเอาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ และกรรมวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้พอสมควรมากที่สุดร้อยละ 84.12 รองลงมาคือ ใช้นวัตกรรมการสอนได้เป็นอย่างดีร้อยละ 10.00 ได้รับนวัตกรรมการสอนมาใช้โดยโรงเรียนเป็นผู้จัดซื้อมากที่สุด ร้อยละ 72.94 รองลงมาคือ ลงมือทำด้วยตนเอง ร้อยละ 60.59 ซื้อมาใช้เองร้อยละ 35.88 ยืมมาจากศูนย์วิชาการกลุ่มร้อยละ 20.59 และโรงเรียนเป็นผู้จัดทำ ร้อยละ 16.47 เห็นว่าการใช้นวัตกรรมการสอนมีประโยชน์ในด้านช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มากที่สุด ร้อยละ 89.41 รองลงมาคือ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ร้อยละ 65.88 และช่วยลดปัญหาการเรียนการสอนลงได้ ร้อยละ 45.88

ตาราง 13 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
7. สภาพของเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนในโรงเรียนของท่าน เป็นอย่างไร		
มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนเพียงพอ	24	14.12
มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน แต่ไม่เพียงพอ	140	82.35
ไม่มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน	5	2.94
อื่น ๆ (มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนแต่ใช้งานไม่ได้)	1	0.59
8. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนของท่านได้หรือไม่		
ใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี	15	8.82
ใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนได้พอสมควร	137	80.59
ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนได้	16	9.41
อื่น ๆ (โรงเรียนขนาดเล็กขาดเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน)	1	0.59
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
9. โรงเรียนของท่าน มีการจัดระบบการใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนให้เกิดความสะดวกต่อการใช้อย่างไร		
มีการควบคุม-ยืมผ่านเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	90	52.94
มีการมอบหมายให้ครูผู้สอนรับผิดชอบเป็นรายภาค/ปี	42	24.71
ไม่มีการจัดระบบ สามารถใช้ได้ตลอดเวลา	32	18.82
อื่น ๆ (ใช้เฉพาะครูที่รับผิดชอบ)	4	2.35
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	2	1.18

จากตาราง 13 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนในโรงเรียน แต่ไม่เพียงพอ มากที่สุด ร้อยละ 82.35 รองลงมาคือ มีเพียงพอ ร้อยละ 14.12 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนในโรงเรียนได้พอสมควร มากที่สุด ร้อยละ 80.59 รองลงมาคือ ไม่สามารถใช้ได้ ร้อยละ 9.41 และใช้ได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 8.82 โรงเรียนมีการจัดระบบการใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนให้เกิดความสะดวกต่อการใช้โดยมีการควบคุม-ยืมผ่านเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มากที่สุด ร้อยละ 52.94 รองลงมาคือ มีการมอบหมายให้ครูผู้สอนรับผิดชอบเป็นรายภาค/ปี ร้อยละ 24.71 และไม่มีการจัดระบบ สามารถใช้ได้ตลอดเวลา ร้อยละ 18.82

ตาราง 14 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
10. ท่านมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	98	57.65
ศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา และแผนการสอนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	142	83.53
มีการจัดทำบันทึกการสอนล่วงหน้าก่อนอื่น ๆ	100	58.82
	-	-
11. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ท่านจัดขึ้น ได้มาจากที่ใด		
กิจกรรมตามคู่มือครู	44	25.88
คิดกิจกรรมขึ้นใหม่	1	0.59
คิดกิจกรรมขึ้นใหม่ผสมผสานกับกิจกรรมในคู่มือครู	113	66.47
คำแนะนำของผู้บริหาร/ฝ่ายวิชาการ	6	3.53
คำแนะนำของศึกษานิเทศก์	5	2.94
อื่น ๆ (คำแนะนำของวิทยากรที่ครูได้รับจากการไปอบรม)	1	0.59
12. ท่านใช้วิธีการสอนแบบใดอย่างสม่ำเสมอ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม	104	61.18
สอนแบบแสดงบทบาทสมมติ	48	28.24
สอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ	64	37.65
สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	124	72.94
สอนแบบศูนย์การเรียนรู้	23	13.53
สอนแบบการสาธิต/ทดลอง	62	36.47
อื่น ๆ (สอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง)	3	1.76

จากตาราง 14 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา และแผนการสอน ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุดร้อยละ 83.53 รองลงมาคือ มีการจัดทำบันทึกการสอนล่วงหน้าก่อน ร้อยละ 58.82 และศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 57.65 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นได้มาจากการคิดกิจกรรมขึ้นใหม่ ผสมผสานกับกิจกรรมในคู่มือครูมากที่สุด ร้อยละ 66.47 รองลงมาคือ กิจกรรมตามคู่มือครู ร้อยละ 25.88 วิธีการสอนที่ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนใช้มากที่สุด คือ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 72.94 รองลงมาคือ สอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม ร้อยละ 61.18 สอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ ร้อยละ 37.65 สอนแบบการสาธิตทดลอง ร้อยละ 36.47 สอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ร้อยละ 28.24 และสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 13.53

ตาราง 15 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การวัดผลและประเมินผล

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
13. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลหรือไม่ ในลักษณะใด		
มีการวางแผน กำหนดช่วงเวลาระหว่างภาค/ปลายภาค/ปลายปี อย่างเหมาะสม	163	95.88
ไม่มีการวางแผน	7	4.12
อื่น ๆ	-	-
14. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไร		
กำหนดได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร	155	91.18
กำหนดไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร	11	6.47
อื่น ๆ (กำหนดได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตรเป็นบางครั้ง)	4	2.35
15. การวัดผลและประเมินผลในโรงเรียนของท่านเป็นหน้าที่ของใคร		
ครูผู้สอนเป็นผู้วัดผลและประเมินผลโดยตรง	125	73.53
ฝ่ายวิชาการโรงเรียนเป็นตัวแทนวัดผลและประเมินผล	24	14.12
วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นตัวแทนวัดผลและประเมินผล	18	10.59
อื่น ๆ (ครูผู้สอน ครูวิชาการโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนร่วมกันวัดผลและประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ออกแบบทดสอบเพื่อวัดผลและประเมินผลเป็นบางครั้ง)	3	1.76

จากตาราง 15 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล โดยกำหนดช่วงเวลาระหว่างภาค/ปลายภาค/ปลายปี อย่างเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 95.88 และไม่มีการวางแผน ร้อยละ 4.12 โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผล โดยกำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตรมากที่สุด ร้อยละ 91.18 รองลงมาคือ กำหนดไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร ร้อยละ 6.47 การวัดผลและประเมินผลในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนเป็นผู้วัดผลและประเมินผลโดยตรง มากที่สุด ร้อยละ 73.53 รองลงมาคือ ฝ่ายวิชาการโรงเรียนเป็นตัวแทนวัดผลและประเมินผล ร้อยละ 14.12 และวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นตัวแทนวัดผลและประเมินผล ร้อยละ 10.59

ตาราง 16 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อย
การสอนซ่อมเสริม

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
16. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมอย่างไร		
วางแผนโดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้สอนซ่อมเสริม	115	67.65
วางแผนโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนซ่อมเสริม	40	23.53
วางแผนโดยกำหนดช่วงเวลาสอนซ่อมเสริม	14	8.23
ตามความเหมาะสม		
อื่น ๆ (วางแผนโดยให้ครูผู้สอนและครูประจำชั้นเป็นผู้สอนซ่อมเสริม)	1	0.59
17. ปัจจุบันท่านสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนหรือไม่ในลักษณะใด		
มีการสอนซ่อมเสริมเป็นประจำ	52	30.59
มีการสอนซ่อมเสริมเป็นบางครั้ง	113	66.47
ไม่มีการสอนซ่อมเสริม (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 18)	3	1.77
อื่น ๆ	-	-
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	2	1.17
18. กรณีที่มีการสอนซ่อมเสริมท่านสอนในลักษณะใด		
สอนก่อนการเรียนการสอน	1	0.59
สอนขณะที่จัดการเรียนการสอน	9	5.29
สอนเมื่อจบการเรียนการสอน	30	17.65
สอนสำหรับนักเรียนฉลาด เรียนรู้ได้เร็วกว่าคนอื่น	6	3.53
สอนสำหรับนักเรียนที่ยังบกพร่อง เรียนไม่ทันเพื่อน	117	68.82
อื่น ๆ (สอนหลังจบเนื้อหา, สอนหลังเลิกเรียน)	2	1.18
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	5	2.94

จากตาราง 16 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผนเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม โดยวางแผนให้ครูผู้สอนเป็นผู้สอนซ่อมเสริมมากที่สุด ร้อยละ 67.65 รองลงมา คือ วางแผนโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนซ่อมเสริม ร้อยละ 23.53 และวางแผนโดยกำหนดช่วง เวลาสอนซ่อมเสริมตามความเหมาะสม ร้อยละ 8.23 ปัจจุบันครูวิชาการโรงเรียนและ ครูผู้สอนมี การสอนซ่อมเสริมเป็นบางครั้งมากที่สุดร้อยละ 66.47 รองลงมาคือมีการสอนซ่อมเสริมเป็นประจำ ร้อยละ 30.59 การสอนซ่อมเสริม ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนทำการสอนสำหรับนักเรียนที่ยัง บกพร่อง เรียนไม่ทันเพื่อน มากที่สุด ร้อยละ 68.82 รองลงมาคือสอนเมื่อจบการเรียนการสอน ร้อยละ 17.65 และสอนขณะที่จัดการเรียนการสอน ร้อยละ 5.29

ตาราง 17 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านการสอนตามปัจจัยย่อยอื่น ๆ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
19. ท่านคิดว่าด้านการสอน มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีกหรือไม่ นอกเหนือจากการวางแผนและเตรียมการสอน การใช้วัตกรรมการสอน การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม	68	40.00
มี คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูผู้สอน การจัดกิจกรรมเสริมวิชาการ พื้นฐานความรู้และความพร้อมของนักเรียน ทักษะคิดต่อครูและวิชาที่เรียนของนักเรียน คุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอน ความรักและศรัทธาในวิชาชีพของครูผู้สอน และความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น		
ไม่มี (ครอบคลุมเนื้อหาด้านคุณภาพการสอนแล้ว)	69	40.59
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	33	19.41

จากตาราง 17 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ด้านการสอนไม่มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีก นอกเหนือจากการวางแผนและเตรียมการสอน การใช้นวัตกรรม การสอน การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การวัดผลและประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม ร้อยละ 40.59 ซึ่งสรุปได้คือ ปัจจัยย่อยที่มีอยู่ครอบคลุมเนื้อหาด้านคุณภาพการสอนแล้ว

สำหรับครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่เห็นว่าด้านการสอนมีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีก ร้อยละ 40.00 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปถึงปัจจัยย่อยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (22 คน)
2. ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน (19 คน)
3. การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูผู้สอน (15 คน)
4. การจัดกิจกรรมเสริมวิชาการ (10 คน)
5. พื้นฐานความรู้และความพร้อมของนักเรียน (10 คน)
6. ทักษะคิดต่อครูและวิชาที่เรียนของนักเรียน (8 คน)
7. คุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอน (6 คน)
8. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพของครูผู้สอน (3 คน)
9. ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น (3 คน)

ตาราง 18 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง
และประชาชนในชุมชน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
1. โรงเรียนของท่านมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนหรือไม่		
มีการสร้างความสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ	98	57.65
มีการสร้างความสัมพันธ์เป็นบางครั้ง	70	41.17
ไม่มีการสร้างความสัมพันธ์ (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 2)	1	0.59
อื่น ๆ (มีการสร้างความสัมพันธ์เฉพาะบางกลุ่ม)	1	0.59
2. กรณีไม่มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ นักเรียน	127	74.71
เชิญประชาชนในชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือ ในการแก้ ปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียน	61	35.88
ขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชน ในด้านทุนการศึกษา เป็นวิทยากร และอื่น ๆ	83	48.82
ผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชนขอความช่วยเหลือจาก โรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ การขอคำปรึกษาในการ แก้ปัญหาของชุมชนและอื่น ๆ	93	54.71
ครูไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหา ด้านการเรียนของนักเรียน	80	47.06
พานักเรียนไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากผู้รู้ในชุมชน	22	12.94

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
อื่น ๆ (จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและประชาชนในชุมชน เช่น แข่งขันกีฬา งานประจำปี เป็นต้น และผู้บริหารและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชน)	5	2.94
3. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนหรือไม่		
มีการวางแผน กำหนดช่วงเวลาที่ชัดเจน	25	14.70
มีการวางแผน โดยเน้นการปฏิบัติให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่	127	74.71
ไม่มีการวางแผน	17	10.00
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59

จากตาราง 18 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มากที่สุด ร้อยละ 57.65 และมีการสร้างความสัมพันธ์เป็นบางครั้ง ร้อยละ 41.17 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน ดำเนินการโดยเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 74.71 รองลงมาคือ ผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชนขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ การขอคำปรึกษา ในการแก้ปัญหาของชุมชน และอื่น ๆ ร้อยละ 54.71 การขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชนในด้านทุนการศึกษา เป็นวิทยากร และอื่น ๆ ร้อยละ 48.82 ครูไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน ร้อยละ 47.06 เชิญประชาชนในชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือ ในการแก้ปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียน ร้อยละ 35.88 และพานักเรียนไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากผู้รู้ในชุมชนร้อยละ 12.94 โรงเรียนมีการวางแผนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่มากที่สุด ร้อยละ 74.71 รองลงมาคือ มีการวางแผน กำหนดช่วงเวลาชัดเจน ร้อยละ 14.70 น้อยที่สุด คือ ไม่มีการวางแผน ร้อยละ 10.00

ตาราง 19 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
4. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบหรือไม่ และให้ใครเป็นผู้รายงาน		
มีการวางแผนโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้รายงาน	143	84.12
มีการวางแผนโดยให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้รายงาน	6	3.53
มีการวางแผนโดยให้ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนเป็นผู้รายงาน	18	10.59
ไม่มีการวางแผน (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 5)	3	1.76
5. กรณีที่มีการวางแผนการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ได้ดำเนินการอย่างไร		
รายงานพร้อมกับสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน	148	87.06
รายงานเป็นเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น	11	6.47
รายงานเป็นเอกสารที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง	5	2.94
อื่น ๆ (รายงานเมื่อครูผู้สอนพบปะผู้ปกครองในโอกาสต่าง ๆ)	4	2.35
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	2	1.18
6. การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ		
มีการรายงานในด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
รายงานผลการเรียนของนักเรียน	166	97.65
รายงานความประพฤติของนักเรียน	144	84.71
รายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน	134	78.82
อื่น ๆ (ความสามารถพิเศษ, การแต่งกาย, ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน)	4	2.35

จากตาราง 19 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผนการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ โดยครูประจำชั้นเป็นผู้รายงาน มากที่สุด ร้อยละ 84.12 รองลงมาคือ มีการวางแผนโดยให้ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนเป็นผู้รายงาน ร้อยละ 10.59 การวางแผนการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบดำเนินการโดย รายงานพร้อมกับสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน มากที่สุด ร้อยละ 87.06 รองลงมาคือ รายงานเป็นเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น ร้อยละ 6.47 และการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ มีการรายงานด้านผลการเรียนของนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 97.65 รองลงมาคือ รายงานความประพฤติของนักเรียน ร้อยละ 84.71 และรายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ร้อยละ 78.82

ตาราง 20 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
7. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนหรือไม่		
มีการวางแผนตามช่วงเวลาที่ต้องการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ	112	65.88
มีการวางแผนลงในแผนปฏิบัติงานประจำปี	52	30.59
ไม่มีการวางแผน (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 8)	6	3.53
8. กรณีมีการวางแผนเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน ดำเนินการอย่างไร		
ผู้บริหารเป็นผู้ขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ	52	30.59
คณะครูช่วยกันขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ	109	64.12
อื่น ๆ (แต่งตั้งผู้รับผิดชอบไปขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ)	3	1.76
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	6	3.53
9. โรงเรียนของท่านมีการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ด้านการเงิน	125	73.53
ด้านแรงงาน	145	85.29
ด้านวัสดุหรือผลผลิตทางการเกษตร	51	30.00
ด้านคำปรึกษาหารือในการปรับปรุงโรงเรียน	109	64.12
ด้านการเป็นวิทยากร ให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน	50	29.41
อื่น ๆ (ด้านการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานต่าง ๆ ของโรงเรียน)	3	1.76

จากตาราง 20 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผนขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน โดยวางแผนตามช่วงเวลาที่ต้องการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือมากที่สุด ร้อยละ 65.88 รองลงมาคือ มีการวางแผนลงในแผนปฏิบัติงานประจำปี ร้อยละ 30.59 การวางแผนขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน ดำเนินการโดยคณะครูช่วยกันขอความช่วยเหลือและความร่วมมือมากที่สุด ร้อยละ 64.12 รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นผู้ขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ ร้อยละ 30.59 โรงเรียนมีการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนในด้านแรงงานมากที่สุด ร้อยละ 85.29 รองลงมาคือ ด้านการเงิน ร้อยละ 73.53 ด้านคำปรึกษาหารือในการปรับปรุงโรงเรียน ร้อยละ 64.12 ด้านวัสดุหรือผลผลิตทางด้านการเกษตร ร้อยละ 30.00 และด้านการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ร้อยละ 29.41

ตาราง 21 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการใช้ทรัพยากรในชุมชน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
10. โรงเรียนของท่านมีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาหรือไม่		
มีการนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	70	41.18
มีการนำมาใช้ในกิจกรรมเสริมการสอน	66	38.82
ไม่มีการนำมาใช้ (ถ้าเลือกข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 11)	29	17.06
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	5	2.94
11. กรณีมีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ เป็นทรัพยากรประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ทรัพยากรธรรมชาติ	91	53.53
ทรัพยากรบุคคล	92	54.12
ทรัพยากรประเภทสถาบัน	11	6.47
ทรัพยากรประเภทวัฒนธรรมพื้นบ้าน	37	21.76
อื่น ๆ	-	-
12. การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ดำเนินการอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นำทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน	102	60.00
เชิญบุคคลในชุมชนมาเป็นวิทยากรแก่นักเรียน	85	50.00
พานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ตามสถาบันต่าง ๆ	31	18.24
ให้นักเรียนไปศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน	31	18.24
อื่น ๆ	-	-

จากตาราง 21 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 41.18 รองลงมาคือ นำมาใช้ในการกิจกรรมเสริมการสอน ร้อยละ 38.82 และไม่มีการนำมาใช้ ร้อยละ 17.06 การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้เป็นทรัพยากรประเภทบุคคลมากที่สุด ร้อยละ 54.12 รองลงมาคือ ทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 53.53 ทรัพยากรประเภทวัฒนธรรมพื้นบ้าน ร้อยละ 21.76 และน้อยที่สุดคือ ทรัพยากรประเภทสถาบัน ร้อยละ 6.47 การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ดำเนินการโดยนำทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ เชิญบุคคลในชุมชนมาเป็นวิทยากรแก่นักเรียน ร้อยละ 50.00 พานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ตามสถาบันต่าง ๆ และให้นักเรียนไปศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน ร้อยละ 18.24

ตาราง 22 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
13. โรงเรียนของท่าน มีการวางแผนให้คณะครูออกเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านหรือไม่		
มีการวางแผนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	14	8.23
มีการวางแผนให้คณะครูดำเนินการเองตามความเหมาะสม	98	57.65
มีการวางแผนร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและคณะครู	25	14.71
ไม่มีการวางแผน	32	18.82
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
14. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการ ออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน		
ครูผู้สอน	21	12.35
ครูประจำชั้น	52	30.59
ผู้บริหาร	2	1.18
ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูผู้สอน รับผิดชอบร่วมกัน	85	50.00
อื่น ๆ (ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน, ตามความต้องการของผู้ออก เยี่ยมเยียน)	9	5.29
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
15. การออกไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตาม บ้าน ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน	105	61.76
สอบถามพฤติกรรม ขณะอยู่ที่บ้านของนักเรียน	108	62.53
สอบถามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน	108	62.53
ช่วยแนะนำการทำกิจกรรมที่ครูให้ปฏิบัติที่บ้าน	63	37.09
สอบถามความทุกข์สุข และหาแนวทางแก้ปัญหาของ นักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง	118	69.41
อื่น ๆ	-	-

จากตาราง 22 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีการวางแผนให้คณะครูออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน โดยให้คณะครูดำเนินการเองตามความเหมาะสม มากที่สุด ร้อยละ 57.65 รองลงมาคือ ไม่มีการวางแผน ร้อยละ 18.82 มีการวางแผนร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและคณะครู ร้อยละ 14.71 และมีการวางแผนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ร้อยละ 8.23 โรงเรียนได้มอบหมายให้ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูผู้สอน รับผิดชอบร่วมกันในการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน มากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ มอบหมายให้ครูประจำชั้น ร้อยละ 30.59 และครูผู้สอน ร้อยละ 12.35 การออกไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านดำเนินการโดย สอบถามความทุกข์สุข และหาแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองมากที่สุด ร้อยละ 69.41 รองลงมาคือ สอบถามพฤติกรรมขณะอยู่ที่บ้านของนักเรียน และสอบถามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ร้อยละ 62.53 ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน ร้อยละ 61.76 และช่วยแนะนำการทำกิจกรรมที่ผู้ให้ปฏิบัติที่บ้าน ร้อยละ 37.09

ตาราง 23 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
16. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์โรงเรียน อย่างไร		
วางแผนโดยให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ	46	27.06
วางแผนโดยให้ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ	66	38.82
วางแผนโดยให้คณะครูเป็นผู้รับผิดชอบ	48	28.23
วางแผนโดยให้คณบดีนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ	1	0.59
ไม่มีการวางแผน	8	4.71
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	1	0.59
17. ท่านคิดว่าการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีความจำเป็นหรือไม่ ในลักษณะใด		
จำเป็น เพราะ ชุมชนจะได้รับทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้าง ความเข้าใจ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ชุมชนจะได้รับทราบปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน และเข้ามาช่วยแก้ไขปัญห เพราะโรงเรียนและ ชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่เสมอ และโรงเรียน และชุมชนต้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ของโรงเรียน	165	97.06
ไม่จำเป็น	-	-
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	5	2.94
18. โรงเรียนของท่านมีวิธีดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน	112	65.88
จัดเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ประจำโรงเรียน	64	37.65
จัดเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนทางสื่อมวลชน	23	13.53
ให้นักเรียนช่วยเผยแพร่ข่าวสาร	82	48.24

ตาราง 23 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
ให้ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ คณงาน นักการภารโรงช่วยกัน ประชาสัมพันธ์	62	36.47
ผู้บริหารและคณะครูออกไปประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง	38	22.35
รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชน	52	30.59
เชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนมาชมนิทรรศการ กิจการของโรงเรียนหรือบรรยายเรื่องราวที่น่าสนใจ	60	35.29
จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือสมาคมศิษย์เก่า	16	9.41
อื่น ๆ (จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงข่าวสาร ต่าง ๆ ของโรงเรียน)	8	4.71

จากตาราง 23 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผน การประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยให้ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุด ร้อยละ 38.82 รองลงมาคือ วางแผนโดยให้คณะครูเป็นผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 28.23 และวางแผนโดยให้ฝ่าย ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 27.06 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนคิดว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีความจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ 97.06 โดยให้ความคิดเห็น พอสรุป ได้ดังนี้

1. ชุมชนจะได้รับทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และการดำเนินงานต่าง ๆ ของ โรงเรียน (42 คน)
2. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน (41 คน)
3. ชุมชนจะได้รับทราบปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน และเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหา (12 คน)
4. เพราะโรงเรียนและชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่เสมอ (5 คน)
5. โรงเรียนและชุมชนต้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน (5 คน)

ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีวิธีดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยการจัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน มากที่สุด ร้อยละ 65.88 รองลงมาคือ ให้นักเรียนช่วยเผยแพร่ข่าวสาร ร้อยละ 48.24 จัดเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ประจำโรงเรียน ร้อยละ 37.65 ให้ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ คณงาน นักการภารโรง ช่วยกันประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 36.47 เชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนมาชมนิทรรศการ กิจกรรมของโรงเรียน หรือบรรยายเรื่องราว ที่น่าสนใจ ร้อยละ 35.29 รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชน ร้อยละ 30.59 ผู้บริหารและคณะครูออกไปประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง ร้อยละ 22.35 จัดเผยแพร่ข่าวสารของ โรงเรียนทางสื่อมวลชน ร้อยละ 13.53 และจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือสมาคมศิษย์เก่า ร้อยละ 9.41

ตาราง 24 สภาพการดำเนินงานทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามปัจจัยย่อยอื่น ๆ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (คน) (N = 170)	ร้อยละ
19. ท่านคิดว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีกหรือไม่นอกเหนือ จากการมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนในชุมชน การรายงานเกี่ยวกับตัว นักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การขอความช่วยเหลือและความ ร่วมมือจากชุมชน การใช้ทรัพยากรในชุมชน การออก เยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านและ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน		
มี คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน ความรัก และศรัทธาต่อโรงเรียนของชุมชน การมีความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ของชุมชน และการให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาของ โรงเรียนกับชุมชน	65	38.24
ไม่มี (ครอบคลุมเนื้อหาด้านคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนแล้ว)	78	45.88
ผู้ไม่ตอบข้อนี้	27	15.88

จากตาราง 24 ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ไม่มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกเหนือจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชน การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน การใช้ทรัพยากรในชุมชน การออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน และการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ร้อยละ 45.88 ซึ่งสรุปได้คือปัจจัยย่อยที่มีอยู่ครอบคลุมเนื้อหาด้านคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแล้ว

สำหรับครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนที่เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีปัจจัยย่อยในการพัฒนาคุณภาพอื่น ๆ อีก ร้อยละ 38.24 โดยให้ความคิดเห็นพอสรุปถึงปัจจัยย่อยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน (22 คน)
2. ความรักและศรัทธาต่อโรงเรียนของชุมชน (19 คน)
3. การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (16 คน)
4. การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของชุมชน (8 คน)
5. การให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนกับชุมชน (4 คน)

2. ผลการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการ 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผลการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด

1. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

1.1 การวางแผนงานวิชาการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 92 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอน กรรมการโรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ร่วมประชุมปรึกษาหารือวางแผนงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน โดยจัดทำเป็นแผนงานดำเนินการต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา (45 คน)

1.1.2 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน ประชุมปรึกษาหารือวางแผนงานวิชาการก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน (9 คน)

1.1.3 ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการโรงเรียนรับผิดชอบวางแผนงานวิชาการโดยตรง (7 คน)

1.1.4 แผนงานวิชาการของโรงเรียนควรมีแบบแผนที่ชัดเจน แน่นนอน ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยจนทำให้ครูสับสนในการปฏิบัติ (6 คน)

1.1.5 ควรวางแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร ปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพท้องถิ่นและสภาพแวดล้อม (3 คน)

1.1.6 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการวางแผนงานวิชาการ รวมทั้งเป็นผู้ควบคุมดูแล จนเสร็จสิ้นการดำเนินงาน และมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบไปปฏิบัติ (3 คน)

1.1.7 แผนงานวิชาการควรมีลักษณะเป็นรูปธรรมที่สามารถปฏิบัติได้และมองเห็นผลอย่างชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ (2 คน)

1.1.8 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนประชุม สัมมนา เพื่อให้ทราบแนวทางการปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการ อันจะนำไปสู่การบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (2 คน)

1.2 การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 84 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้คณะครูในโรงเรียนเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการอยู่เสมอ (27 คน)

1.2.2 ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนักเรียน (10 คน)

1.2.3 ผู้บริหารควรตระหนักในความสำคัญของการจัดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เป็นผู้นำ ริเริ่ม และชี้แจงแก่คณะครูในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน (7 คน)

1.2.4 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนศึกษาคูณโรงเรียนที่มีบรรยากาศทางวิชาการดีเด่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง และสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนร่วมกัน (7 คน)

1.2.5 คณะครูในโรงเรียนควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่แข่งขันกันในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน (6 คน)

1.2.6 ควรจัดมุมประสบการณ์ความรู้ในห้องเรียนให้เหมาะสม และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนอยู่เสมอ (5 คน)

1.2.7 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้คณะครูในโรงเรียนทำผลงานทางวิชาการ เขียนบทความ ส่งผลงานทางวิชาการของนักเรียนเข้าประกวดอยู่เสมอ เพื่อความก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งและเงินเดือนที่สูงขึ้น และเพื่อชื่อเสียงทางวิชาการของโรงเรียน (4 คน)

1.2.8 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมประชุม ปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน (4 คน)

1.2.9 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมมือกันในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน (4 คน)

1.2.10 ควรให้มีการจัดนิทรรศการ แสดงผลงานทางวิชาการของแต่ละกลุ่มวิชา แต่ละระดับชั้นอยู่เสมอ (2 คน)

1.2.11 การจัดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนให้ถูกหลักวิชาการสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สภาพท้องถิ่น และเป็นระเบียบสวยงาม (2 คน)

1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 82 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.3.1 ผู้บริหารควรยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำความดี ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และให้คำแนะนำแก่ผู้ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (29 คน)

1.3.2 ผู้บริหารควรมีความยุติธรรม ให้ความเสมอภาคแก่คณะครูทุกคนในโรงเรียนในการบริหารงาน (22 คน)

1.3.3 ผู้บริหารควรให้คำปรึกษา คำแนะนำด้านวิชาการแก่คณะครูในโรงเรียนอยู่เสมอ (14 คน)

1.3.4 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้คำปรึกษาเมื่อครูเกิดปัญหากับนักเรียนหรือผู้ปกครอง (13 คน)

1.3.5 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคีช่วยเหลือ ยอมรับนับถือระหว่างกันและกัน เหมือนอยู่ในครอบครัวเดียวกัน (12 คน)

1.3.6 คณะครูในโรงเรียนควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม (7 คน)

1.3.7 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้คณะครูในโรงเรียนทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งหรือเงินเดือนที่สูงขึ้น (2 คน)

1.3.8 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (2 คน)

1.3.9 ควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงกับสาขาที่เรียน หรือตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด (2 คน)

1.3.10 จัดสถานที่ทำงานให้เหมาะสม มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร (2 คน)

1.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 85 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.4.1 จัดการฝึกอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ครูทางด้านวิชาการและการสอน เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิค วิธีการสอนใหม่ ๆ นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยีและสื่อการสอนใหม่ ๆ (51 คน)

1.4.2 ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการ ชมนิทรรศการทางวิชาการ
ทั้งที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนจัดอย่างสม่ำเสมอ (17 คน)

1.4.3 จัดให้ครูศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น
ทางด้านวิชาการอยู่เสมอ (15 คน)

1.4.4 ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเข้ารับการศึกษาคู่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ
และความชำนาญในการทำงาน (8 คน)

1.4.5 ส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการมาพัฒนาการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ (7 คน)

1.4.6 คณะครูในโรงเรียนควรพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทาง
วิชาการอยู่เสมอ (5 คน)

1.4.7 สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการ (4 คน)

1.4.8 ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนควรให้คำแนะนำ อธิบาย ชี้แนะความรู้
ทางด้านวิชาการและการสอนกับครูอยู่เสมอ (3 คน)

1.5 การมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 83
คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.5.1 ควรมีความรอบรู้ ความเข้าใจทางด้านวิชาการ เช่น เรื่องหลักสูตร
การจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การใช้นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยี
ทางการสอนและสื่อการสอนใหม่ ๆ การนิเทศการสอน เป็นต้น (51 คน)

1.5.2 สามารถให้คำแนะนำ อธิบาย และแก้ปัญหาทางด้านวิชาการให้กับครู
ได้เป็นอย่างดี (8 คน)

1.5.3 ควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูในการปฏิบัติงานทางวิชาการ (8 คน)

1.5.4 ควรศึกษาหาความรู้ ติดตามความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาการและ
ข่าวสารทางการศึกษาที่ทันสมัยอยู่เสมอ (7 คน)

1.5.5 ควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล พัฒนาตนเองและคณะครูในโรงเรียนให้มี
ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการอยู่เสมอ (6 คน)

1.5.6 สามารถนิเทศการสอนได้เป็นอย่างดี (5 คน)

1.5.7 ให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน
ในโรงเรียน (5 คน)

1.5.8 ให้การสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมและโครงการทางวิชาการของ
โรงเรียน (3 คน)

1.5.9 ควรมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูได้ (3 คน)

1.5.10 ควรให้คณะครูในโรงเรียนได้แสดงความคิดเห็นทางด้านงานวิชาการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขให้งานวิชาการมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (3 คน)

1.5.11 ควรมีความสามารถในการจัดหา และจัดทำนวัตกรรมทางการสอน เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในโรงเรียนอยู่เสมอ (2 คน)

1.6 การนิเทศการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 84 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1.6.1 ควรมีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ครูผู้สอนพัฒนาสภาพการเรียนการสอน หรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (31 คน)

1.6.2 ผู้บริหารควรประชุมคณะครูในโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการนิเทศการสอน แจ้งวัตถุประสงค์การนิเทศ หัวข้อการนิเทศ กำหนดวันเวลาให้ครูทราบอย่างชัดเจนก่อนนิเทศการสอน (16 คน)

1.6.3 การนิเทศการสอนควรเป็นในลักษณะการให้ความรู้ เช่น การอธิบาย การแนะนำ ชี้แจง ให้คำปรึกษา การหาวิทยากรมาให้ความรู้ ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนมากขึ้น (11 คน)

1.6.4 ควรใช้การนิเทศการสอนแบบไม่เป็นทางการ มีบรรยากาศแบบเป็นกันเอง เพื่อไม่ให้ครูเกิดความวิตกกังวลเมื่อนิเทศการสอน (10 คน)

1.6.5 ควรมีกำหนดการและรูปแบบวิธีการนิเทศที่แน่นอนชัดเจน (8 คน)

1.6.6 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มวิชา ควรทำการนิเทศการสอนร่วมกัน (8 คน)

1.6.7 ผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มวิชา ควรติดตามประเมินผลการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับคณะครู (7 คน)

1.6.8 ผู้นิเทศควรมีความรู้ความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย และวิธีการนิเทศอย่างแท้จริง (4 คน)

1.6.9 การนิเทศการสอนควรเป็นในลักษณะการส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจให้การช่วยเหลือ (4 คน)

1.6.10 ควรให้ครูผู้สอนสามารถนิเทศการสอนกันเองได้ (2 คน)

1.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 27 คน มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยดังนี้

- 1.7.1 ความยุติธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร (8 คน)
- 1.7.2 ความรอบรู้ทางด้านวิชาการของผู้บริหาร (7 คน)
- 1.7.3 การสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญ และมีความรับผิดชอบ
ด้านงานวิชาการ (7 คน)
- 1.7.4 การกำกับดูแล ติดตามประเมินผล ด้านงานวิชาการของผู้บริหาร
(5 คน)
- 1.7.5 ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินผลงานวิชาการ (3 คน)
- 1.7.6 การส่งเสริมงานวิชาการของงานอื่น ๆ ในโรงเรียน (2 คน)
- 1.7.7 การพิจารณาความดีความชอบกับผลงานทางวิชาการ (1 คน)
- 1.7.8 การให้ความสำคัญกับงานวิชาการของผู้บริหาร (1 คน)

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านการสอน จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

2.1 การวางแผนและเตรียมการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 80 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 2.1.1 ควรมีการวางแผนและเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายภาคเรียน ตามความเหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนสอน (30 คน)
- 2.1.2 ครูผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากคู่มือครู หลักสูตรการสอน วิเคราะห์หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ในการวางแผนและเตรียมการสอน (15 คน)
- 2.1.3 ควรมีการวางแผนและเตรียมการสอนโดยทำบันทึกการสอนเป็นรายสัปดาห์ (11 คน)
- 2.1.4 การวางแผนและเตรียมการสอน ควรศึกษาคู่มือครู เอกสารที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ เนื้อหา แล้วปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน โดยจัดทำบันทึกการสอนล่วงหน้า (10 คน)
- 2.1.5 ควรมีการวางแผนและเตรียมการสอน โดยทำบันทึกการสอนเป็นรายวัน (8 คน)

2.1.6 ผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอน ร่วมกันวางแผนและเตรียมการสอน โดยกำหนดเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน แล้วแต่ความสะดวกในการจัดทำ (8 คน)

2.1.7 ควรบันทึกผลหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสอนครั้งต่อไป (3 คน)

2.1.8 จัดครูเข้าสอนตามสาขาที่เรียนหรือตามความถนัด (2 คน)

2.2 การใช้นวัตกรรมการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 73 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

2.2.1 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อได้รับการอธิบาย แนะนำให้สามารถใช้วัตกรรมการสอนที่เป็นการนำเอาแนวคิด วิธีการ และวัสดุอุปกรณ์หรือกรรมวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชนอย่างสม่ำเสมอ (25 คน)

2.2.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ ให้เพียงพอความต้องการของโรงเรียน ครูผู้สอน และจำนวนนักเรียน (20 คน)

2.2.3 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วัตกรรมการสอนประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (20 คน)

2.2.4 ควรใช้วัตกรรมการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ผู้เรียน และสภาพท้องถิ่น (16 คน)

2.2.5 ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือคิดค้นวัตกรรมการสอนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน (7 คน)

2.2.6 มีการยืม ใช้นวัตกรรมสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน (4 คน)

2.2.7 ควรใช้วัตกรรมการสอนที่ประหยัด คงทน ใช้ได้กับเด็กทุกคน (3 คน)

2.2.8 นวัตกรรมสอนควรมีหลากหลาย ทันสมัย และเชิญชวนให้คณะครูใช้อยู่เสมอ (2 คน)

2.2.9 ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนสามารถอธิบาย แนะนำ การใช้วัตกรรมการสอนใหม่ ๆ แก่ครูในโรงเรียนได้ (1 คน)

2.3 การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 75 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

2.3.1 ควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน ประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (31 คน)

2.3.2 ควรจัดให้มีเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอ กับความต้องการและเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ อยู่ในชนบทหรือในเมือง (22 คน)

2.3.3 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ อบรม แนะนำ ให้ความรู้แก่ครูผู้สอน สามารถใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (20 คน)

2.3.4 ควรใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ผู้เรียน และสภาพท้องถิ่น (9 คน)

2.3.5 สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำเทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนขึ้น ใช้อย่าง (4 คน)

2.3.6 ครูผู้สอนควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้เทคโนโลยีทางการสอน และสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ (3 คน)

2.3.7 ควรมีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการสอนและ สื่อการสอนของครูโดยผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนอยู่เสมอ (2 คน)

2.3.8 ควรยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณครูที่สามารถใช้เทคโนโลยีทาง การสอนและสื่อการสอนได้ดีและประสบความสำเร็จ (1 คน)

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 81 คน เรียงตาม ลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

2.4.1 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (34 คน)

2.4.2 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์ การสอน ลักษณะของเนื้อหาวิชา ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน (31 คน)

2.4.3 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับบทเรียน (8 คน)

2.4.4 ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร (7 คน)

2.4.5 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น (7 คน)

2.4.6 ครูผู้สอนควรศึกษาจุดประสงค์การสอน ลักษณะของเนื้อหาวิชา และเทคนิคการสอนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (6 คน)

2.4.7 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการและกระบวนการกลุ่ม (3 คน)

2.4.8 ควรจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้ครูผู้สอนถึงเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และมีการติดตามประเมินผลการอบรม สัมมนา อย่างจริงจัง (2 คน)

2.5 การวัดผลและประเมินผล มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 82 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

2.5.1 ควรมีการวัดผลและประเมินผลเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาได้อย่างเป็นปัจจุบัน (29 คน)

2.5.2 ควรมีการวัดผลและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนทุกครั้ง เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเรียนบทต่อไป (14 คน)

2.5.3 ควรมีการวัดผลและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และเสร็จสิ้นการเรียนทุกครั้ง (13 คน)

2.5.4 ควรวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน (8 คน)

2.5.5 ควรวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน เนื้อหาของหลักสูตร และเนื้อหาในบทเรียน (8 คน)

2.5.6 ควรมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย (6 คน)

2.5.7 ควรมีการประเมินคุณภาพการเรียนจากกลุ่มโรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (6 คน)

2.5.8 ควรมีการวางแผนกำหนดช่วงเวลากการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างแน่นอนชัดเจน และให้ครูผู้สอนเป็นผู้วัดผลและประเมินผลเอง (6 คน)

2.5.9 ผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอนควรร่วมประชุมปรึกษาหารือเมื่อมีการวัดผลและประเมินผลเสร็จสิ้น เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป (6 คน)

2.5.10 การวัดผลและประเมินผลปลายภาคและปลายปี ควรมีทั้งแบบวัดผลและประเมินผลที่ครูผู้สอนจัดทำเองร่วมกับแบบวัดผลและประเมินผลกลางที่จัดทำโดยกลุ่มโรงเรียน (5 คน)

2.6 การสอนซ่อมเสริม มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 76 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

2.6.1 ควรสอนซ่อมเสริมเด็กที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน เพื่อให้เรียนได้ทันเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน หรือทันตามโครงการที่กำหนดไว้ (42 คน)

2.6.2 ควรสอนซ่อมเสริมเป็นประจำและต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา (18 คน)

2.6.3 ควรสอนซ่อมเสริมทั้งเด็กที่เรียนอ่อนไม่ทันเพื่อน และเด็กที่ฉลาด (17 คน)

2.6.4 ควรสอนซ่อมเสริมให้เด็กฉลาดได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่และเป็นไปในแนวทางที่ถูกที่ควรและมีประโยชน์ (14 คน)

2.6.5 ควรสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เช่น เวลาพักกลางวัน หลังเลิกเรียน (13 คน)

2.6.6 ควรสอนซ่อมเสริมในขณะที่สอนหรือจัดเป็นชั่วโมงสอนซ่อมเสริม (5 คน)

2.6.7 ครูผู้สอนควรทำการวินิจฉัยเด็กแต่ละคนก่อนแล้ววางแผนการสอนซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน (4 คน)

2.6.8 ควรสอนซ่อมเมื่อจบเนื้อหาที่สอนทุกครั้ง เพื่อทำความเข้าใจให้กับเด็กที่มีปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ (3 คน)

2.6.9 ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนควรติดตามประเมินผลการสอนซ่อมเสริมโดยพิจารณาเด็กที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมอย่างต่อเนื่อง (2 คน)

2.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 13 คน มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

2.7.1 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู (3 คน)

2.7.2 การจัดครูเข้าสอน (3 คน)

2.7.3 กิจกรรมและงานพิเศษที่ต้องรับผิดชอบ (2 คน)

2.7.4 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน (2 คน)

2.7.5 การสนับสนุนงบประมาณในการอบรมสัมมนาทางวิชาการ (2 คน)

2.7.6 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน (1 คน)

2.7.7 ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนกับสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (1 คน)

2.7.8 ค่าตอบแทนในวิชาชีพครู (1 คน)

2.7.9 การพัฒนาครูด้านการสอน (1 คน)

2.7.10 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน (1 คน)

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

3.1 การมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 71 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารควรเชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนมาประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน ผลงานทางวิชาการของโรงเรียน ผลงานของนักเรียนทางด้านวิชาการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (24 คน)

3.1.2 ควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันของผู้บริหาร คณะครูในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งจุดประสงค์ของการสร้างความสัมพันธ์และร่วมกันวางแผนสร้างความสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน (18 คน)

3.1.3 ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินผลการสร้างความสัมพันธ์เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอยู่เสมอ (16 คน)

3.1.4 ผู้บริหารและคณะครูควรออกไปพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนอยู่เสมอเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีอันจะก่อให้เกิดความศรัทธาต่อตัวผู้บริหารและโรงเรียน (16 คน)

3.1.5 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนควรเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอยู่เสมอ (14 คน)

3.1.6 ควรเชิญชวนผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น กีฬาสี จัดทำอาหารกลางวันเลี้ยงนักเรียน งานประจำปีโรงเรียนเป็นวิทยากรให้ความรู้ เป็นต้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน (8 คน)

3.1.7 จัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการและข่าวสารอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนทราบทุกเดือน (5 คน)

3.1.8 แบ่งเขตความรับผิดชอบให้คณะครูในโรงเรียนออกพบปะสังสรรค์ พูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนอยู่เสมอ (2 คน)

3.2 การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 65 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3.2.1 ควรรายงานด้านผลการเรียน ความประพฤติ และสุขภาพของนักเรียน โดยใช้สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและแสดงความคิดเห็นภาคเรียนละ 1 ครั้ง (31 คน)

3.2.2 ควรมีการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีปัญหาเกิดกับนักเรียนจะได้ร่วมกันแก้ไขได้ทันที (29 คน)

3.2.3 ครูประจำชั้นและครูผู้สอนเป็นผู้รายงานด้วยตัวเองทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านนักเรียน (15 คน)

3.2.4 ควรประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจถึงรูปแบบ วิธีการให้ความร่วมมือในการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ทราบอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง (6 คน)

3.3 การขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 63 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3.3.1 โรงเรียนควรขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น โดยพิจารณาจากความพร้อมและความสามารถที่จะช่วยเหลือหรือร่วมมือได้ของชุมชน (38 คน)

3.3.2 ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ทางโรงเรียนมีความจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนพร้อมกับแจ้งรูปแบบ วิธีการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือให้ชุมชนทราบก่อนทุกครั้ง (23 คน)

3.3.3 การขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชนไม่ควรเป็นเฉพาะเรื่องการเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานเท่านั้น ควรเป็นเรื่องความคิดเห็นในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน การช่วยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน รวมไปถึงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนด้วย (15 คน)

3.3.4 ควรออกเป็นหนังสือเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือ หรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่เสมอ (4 คน)

3.4 การใช้ทรัพยากรในชุมชน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 68 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3.4.1 ควรนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และตัวผู้เรียน (36 คน)

3.4.2 ควรเชิญชวนภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นแกนนำในการให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดทำอาชีพเสริมในท้องถิ่น เพื่อเตรียมแนวทางไปสู่การประกอบอาชีพของนักเรียนตามความถนัดและความสนใจ (17 คน)

3.4.3 เชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (17 คน)

3.4.4 ควรสำรวจทรัพยากรในชุมชน แล้วนำมาดัดแปลงใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน โดยไม่ให้เกิดผลเสียต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม (16 คน)

3.4.5 พานักเรียนออกไปศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ เช่น วัด โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ว่าการอำเภอ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น การประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นต้น (11 คน)

3.5 การออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 68 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3.5.1 ครูประจำชั้นและครูผู้สอน ควรออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน อุปกรณ์การเรียน สุขภาพและความประพฤติ (37 คน)

3.5.2 ครูประจำชั้นและครูผู้สอนควรออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านทุกคน เมื่อมีปัญหากับนักเรียนจะได้สามารถแก้ไขได้ทันที่ (21 คน)

3.5.3 ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนควรออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้านในโอกาสอันควร ตามความเหมาะสม แต่สม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนและนำมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม (20 คน)

3.5.4 ควรกำหนดเป็นแผนงานและนโยบายของโรงเรียน กำหนดเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยทำเป็นโครงการและตรวจสอบได้ (6 คน)

3.5.5 ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน ถึงความสำคัญ รูปแบบวิธีการ และช่วงเวลาในการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน (5 คน)

3.6 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 65 คน เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3.6.1 ควรจัดทำสิ่งพิมพ์แจ้งผลงานทางวิชาการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง (44 คน)

3.6.2 ควรประชาสัมพันธ์โรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนทราบความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (20 คน)

3.6.3 ควรให้นักเรียนทราบข่าวสารของโรงเรียนที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนช่วยเผยแพร่ข่าวสารให้ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนทราบ (20 คน)

3.6.4 ควรประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ของโรงเรียนทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและของหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ (14 คน)

3.6.5 ผู้บริหารควรเชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนมาประชุมชี้แจงกิจการ ผลงานทางวิชาการ และแผนงานการจัดการศึกษาของโรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (12 คน)

3.6.6 ให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามงานต่าง ๆ ของชุมชน (10 คน)

3.6.7 ผู้บริหารควรประเมินผลงานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับความเจริญของโรงเรียนอยู่เสมอ (4 คน)

3.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะรวม 28 คน มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

3.7.1 ความศรัทธาด้านวิชาการของโรงเรียนของชุมชน (13 คน)

3.7.2 สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนต่อชุมชน (11 คน)

3.7.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน (10 คน)

3.7.4 การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (5 คน)

3.7.5 การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของบุคลากรในโรงเรียน (2 คน)

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียน

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ สังเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่ตอบตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการ 3 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน จำนวนรวม 33 คน โดยได้สัมภาษณ์ถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน กลุ่มประชากรให้สัมภาษณ์สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ สรุปได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

1.1 การวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหาร คณะครู กรรมการโรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนควรร่วมประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน โดยนำเอาข้อมูลทางด้านวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) จากนั้นจึงดำเนินการวางแผนงานวิชาการ โดยยึดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรเป็นแกนกลาง แล้วปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและตัวนักเรียน ในการดำเนินงานวางแผนงานวิชาการของโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการวางแผน และเมื่อมอบหมายงานให้คณะครูในโรงเรียนไปปฏิบัติตามแผนแล้วควรมีการติดตาม คุนแล ให้ข้อเสนอแนะ สนับสนุน ทรัพยากร รวมทั้งการนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินผลตามแผนที่กำหนดไว้ นำผลมาวินิจฉัยร่วมกับคณะครู เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

1.2 การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรเป็นผู้สร้างความตระหนักให้คณะครูในโรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการมีบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาการ อธิบาย ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาของคณะครูทางด้านวิชาการได้ มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา พบปะพูดคุยทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการ ศึกษา ค้นคว้าวิจัย เผยแพร่เอกสาร งานวิชาการให้คณะครูได้ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางวิชาการ สะดวกต่อการค้นคว้าหาความรู้ สนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอนโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน ชุมชน ในการสนับสนุนช่วยเหลือ และมีการแต่งตั้งคณะทำงานทางด้านวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ ติดตามประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียนตามแผนที่กำหนดไว้

1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ผู้บริหารต้องสามารถช่วยแก้ปัญหา ให้กำลังใจเมื่อคณะครูมีปัญหาต่าง ๆ มีการยกย่อง ชมเชยเมื่อครูปฏิบัติงานทางวิชาการได้ผลดีและเผยแพร่ให้คณะครูและชุมชนได้รับรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้การยอมรับนับถือระหว่างกันและกัน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครูเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ อันเป็นหลักสำคัญในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย มีความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบโดยใช้ผลงานที่ปฏิบัติ

เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ ทำผลงานทางวิชาการเพื่อความเจริญก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งหรือเงินเดือนที่สูงขึ้น และนำความรู้ทางวิชาการให้กับคณะครู โดยการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน และกระจายอำนาจในการทำงานให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงพัฒนางาน รวมทั้งมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

1.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนเสนอแนะว่า แนวทางการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอนนั้น สามารถกระทำได้โดยการฝึกอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนจัดขึ้น การศึกษาดูงานนอกสถานที่โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่น ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในการทำงาน และทำผลงานทางวิชาการเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น สนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้ ฝึกฝนตนเอง จัดหาเอกสารทางวิชาการมาให้ มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยสนับสนุนด้านงบประมาณหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และคณะครูแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการอยู่เสมอ

1.5 การมีพฤติกรรมเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องมีความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการมาอธิบาย แนะนำ ถ่ายทอดให้กับคณะครูอยู่เสมอ มีความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร สามารถอธิบายแนะนำกับคณะครูได้ เป็นผู้ใฝ่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองตลอดเวลา ตระหนักและมองเห็นความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญมากกว่างานอื่น ๆ สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีในกระบวนการเรียนการสอน แสวงหาเทคโนโลยีและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้พร้อมกับแนะนำให้กับคณะครูได้ มีความรู้ความเข้าใจการวัดผลประเมินผล และการนิเทศการสอนเป็นอย่างดี

1.6 การนิเทศการสอน ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนว่าควรกระทำในลักษณะการให้ความรู้ เช่น การให้คำแนะนำ การประชุมปรึกษาหารือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น มีการร่วมกันวางแผนการนิเทศการสอนระหว่างผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา จากนั้นจึงร่วมกันกำหนดรูปแบบ วิธีการในการนิเทศการสอน และต้องนิเทศการสอนตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับมีการจัดทำบันทึกผลการนิเทศการสอน นำผลมาวิเคราะห์แล้วแจ้งให้ครูทราบเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง และถ้าเป็นไปได้จะต้องทำให้คณะครูสามารถนิเทศการสอนกันเองได้ โดยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อนำมาปรับปรุงงานของตนเอง

1.7 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- การมีอิสระในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
- ความตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการของผู้บริหาร
- ความสนใจและมองเห็นความสำคัญทางตำแหน่งงานวิชาการของหน่วยเหนือ
- การตรวจสอบและประเมินผลงานด้านวิชาการ
- จิตวิทยาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
- การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการของผู้บริหาร

2. แนวทางการพัฒนาด้านการสอน จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

2.1 การวางแผนและเตรียมการสอน ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการวางแผนและเตรียมการสอนว่า ครูผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากคู่มือครู หลักสูตรการสอน วิเคราะห์หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล แล้วปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและตัวผู้เรียน โดยการวางแผนและเตรียมการสอนต้องเริ่มประชุมปรึกษาหาแนวทางร่วมกันทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ตั้งแต่ก่อนเปิดภาคเรียนว่าจะกระทำในลักษณะใดจะมีการวางแผนและเตรียมการสอนเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน และต้องมีการบันทึกผลการสอนด้วย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น

2.2 การใช้วัตกรรมการสอน ครูผู้สอนต้องสามารถใช้วัตกรรมการสอนที่เป็น การนำเอาแนวคิด วิธีการ และวัสดุอุปกรณ์หรือกรรมวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ ใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาในบทเรียน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสภาพของท้องถิ่น โดยมีการอบรม ชี้แนะ การใช้วัตกรรมการใหม่ ๆ จากโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้คณะครูมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนวัตกรรมการสอนได้มาจากโรงเรียนจัดซื้อยืมมาจากศูนย์วิชาการกลุ่ม และครูผู้สอนกับนักเรียนช่วยจัดทำขึ้นใช้เอง มีการเก็บรักษา กำหนดระเบียบวิธีการใช้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญต้องฝึกให้นักเรียนสามารถใช้วัตกรรมการใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี

2.3 การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน ครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนอย่างหลากหลาย และสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดอบรม แนะนำ อธิบาย วิธีการใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอนใหม่ ๆ แก่คณะครู อยู่เสมอ โดยเฉพาะห้องพิเศษต่าง ๆ (ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์) ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสามารถเข้าไปใช้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะชำรุดเสียหาย ขณะเดียวกันผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียนต้องสามารถแนะนำวิธีการใช้เมื่อครูมีปัญหาในด้านการผลิตหรือจัดซื้อนั้น โรงเรียนต้องมีงบประมาณสนับสนุนโดยขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเน้นให้ครูผู้สอนและนักเรียนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาในบทเรียน ผู้เรียน สภาพท้องถิ่น พร้อมกับมีการจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีการประเมินผลการใช้โดยผู้บริหารและครูวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเรียนรู้ได้เร็ว ครูผู้สอนต้องสามารถใช้วิธีการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยพิจารณาให้เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วัสดุและความสามารถของผู้เรียนและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีการศึกษาดูงาน อบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอนอยู่เสมอ การจัดครูเข้าสอนต้องตรงกับสาขาที่เรียนมาหรือตามความสมัครใจ ขณะเดียวกันผู้บริหารต้องปลูกฝังให้ครูมีความเชื่อถือและยึดมั่นในวิชาชีพเป็นครูมืออาชีพ มีวิญญานความเป็นครูอย่างแท้จริง มีการกำกับ ติดตามประเมินผล ให้กำลังใจ โดยผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

2.5 การวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนควรวัดผลและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผล และประเมินผล เช่น การทดสอบ การสังเกต การสอบถาม การให้ลงมือปฏิบัติ แฟ้มสะสมผลงาน(Portfolio) เป็นต้น ทั้งนี้ควรเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน เน้นให้ครูผู้สอนเป็นผู้วัดผลและประเมินผลเอง และมีการประเมินคุณภาพจากกลุ่มโรงเรียนภาคเรียนละครั้ง มีหน่วยงานภายนอกเข้ามาวัดผลและประเมินผลอย่างน้อยปีการศึกษาละครั้ง เมื่อมีการวัดผล และประเมินผลแล้ว ต้องนำผลมาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอน เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย อันจะนำไปสู่การพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงต่อไป

2.6 การสอนซ่อมเสริม ครูผู้สอนควรสอนซ่อมเสริมทั้งเด็กที่เรียนอ่อนไม่ทันเพื่อน เพื่อให้ได้มีความรู้เพียงพอและทันเพื่อนในระดับเดียวกัน และเด็กฉลาดให้ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่ มีความรู้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยครูผู้สอนสำรวจหาความบกพร่องหรือความพิเศษของเด็กแต่ละคนที่รับผิดชอบก่อน แล้วหาวิธีซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งอาจจะสอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน ในขณะที่สอน หรือนอกเวลาสอนก็ได้ แต่ต้องมีกำหนดวัน เวลา และวางแผนในการสอนอย่างจริงจัง สม่่าเสมอ กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานเพื่อให้เด็กเรียนรู้และจดจำได้ง่าย มีสื่อการสอนประกอบทุกครั้ง พร้อมกับมีการจดบันทึกผลการสอนซ่อมเสริม เพื่อนำมาวิเคราะห์หาวิธีการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาเด็กให้ดีขึ้น

2.7 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการสอน ดังนี้

- การเสริมแรงนักเรียน
- คุณธรรม จริยธรรมของครู
- ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
- ความเพียงพอด้านงบประมาณและทรัพยากรการสอน
- ความเพียงพอของครูผู้สอนกับจำนวนห้องเรียน
- การประเมินผลการเรียนการสอนจากหน่วยงานภายนอก
- ความถนัดในวิชาที่สอน
- กิจกรรมและงานพิเศษที่ต้องรับผิดชอบ
- ปัญหาหนี้สินของครู

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
จำแนกตามปัจจัยย่อยได้ดังนี้

3.1 การมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียนได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนนั้น โรงเรียนต้องวางแผน กำหนดนโยบาย สร้างความศรัทธาต่อชุมชนโดยยึดหลักการเข้าหาชุมชน เข้าไปช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน หรือให้บริการแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารเชิญผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีความรู้ในชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนักเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู หรือประชุมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียน ชี้แจงให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนเข้าใจ

ถึงความสำคัญของการมีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สร้างความศรัทธาในด้านคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน โดยเฉพาะคุณภาพและผลงานด้านวิชาการกับผู้ปกครองนักเรียนและ ประชาชนในชุมชนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในโรงเรียนและบุคลากรที่เข้ารับการศึกษ

3.2 การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ครูผู้สอนควรรายงานผล การเรียน ความประพฤติ และสุขภาพเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ โดยรายงานในสมุด ประจำตัวนักเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดทำหนังสือหรือเอกสารแสดงผลการเรียนอย่าง ละเอียดให้ผู้ปกครองทราบเมื่อมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้ง รายงานผลการแข่งขันทางด้าน วิชาการของนักเรียนเป็นแผ่นพับ หรือแจ้งขณะประชุมในเทศ ประชุมประจำภาคเรียน ประชุมพิเศษ เพื่อให้ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้าทางด้านวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ และครูผู้สอนออกไป รายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบด้วยตนเองที่บ้าน หรือเวลาพบปะกับผู้ปกครอง นักเรียน

3.3 การขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนควร ประชุมผู้ปกครอง ชี้แจงจุดประสงค์และความจำเป็นในการขอความช่วยเหลือ และความร่วมมือ จากผู้ปกครองและประชาชนในชุมชน ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และ ประชาชนในชุมชนถึงวิธีการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือทุกครั้ง ลักษณะการขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือควรอยู่ในรูปของ ขอความช่วยเหลือในด้านการเป็นวิทยากรให้ความรู้ แก่ครูและนักเรียนจากประชาชนในชุมชน ขอความช่วยเหลือทางด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน หรือ ผลผลิตทางด้านการเกษตรมาทำอาหารให้นักเรียนรับประทาน ขอความช่วยเหลือทางการเงิน ขอความร่วมมือในด้านแรงงาน เช่น ช่วยซ่อมแซมอาคาร ทำอาหารกลางวัน ช่วยเลี้ยงเต็กวัย ก่อนเรียน เป็นต้น ขอความช่วยเหลือในด้านคำปรึกษาหารือ หรือความคิดเห็นในการปรับปรุง โรงเรียน ช่วยกวดขัน ดูแลความประพฤติของนักเรียนและดูแลเอาใจใส่เรื่องการจัดหาอุปกรณ์ การเรียน การทำการบ้าน การมาเรียนโดยสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น งานประจำปี งานวันเด็ก งานกีฬา เป็นต้น และเมื่อเสร็จสิ้นการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ จากชุมชนแต่ละครั้งแล้ว ควรมีรายงานผลการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือ ยกย่องชมเชย และแสดงความขอบคุณทุกครั้ง

3.4 การใช้ทรัพยากรในชุมชน ผู้บริหาร คณะครู และประชาชนในชุมชนควร ร่วมกันวางแผน สำรวจทรัพยากรในชุมชนที่สามารถใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ ด้านวิชาการของโรงเรียน การใช้ทรัพยากรในชุมชนควรกระทำในลักษณะของเชิญบุคคลใน ชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน พานักเรียนออกไป ศึกษาหาความรู้จากชุมชน ตามสถาบันต่าง ๆ เช่น วัด โรงพยาบาล สถานือนามัย สถานี

ตำรวจ เป็นต้น ควรนำทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่หาง่ายในชุมชน เช่น หินชนิดต่าง ๆ พันธุ์พืช ไม้ต่าง ๆ โดยไม่ให้มีผลเสียต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ควรให้นักเรียนศึกษาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่ออนุรักษ์และเป็นแนวทางไปสู่การประกอบอาชีพของนักเรียน

3.5 การออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนถึงความสำคัญและวิธีการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนตามบ้าน กำหนดเป็นนโยบายให้ครูประจำชั้นและครูผู้สอนออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน อุปกรณ์การเรียน ความประพฤติ สุขภาพ โดยมีการบันทึกการเยี่ยมเยียนที่สามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารและคณะครูควรเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น งานบุญ งานประเพณีในชุมชนแล้วพูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องการเรียนและเรื่องอื่น ๆ ของนักเรียนในปกครอง

3.6 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนควรประชุมแต่งตั้งคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน กำหนดรูปแบบและวิธีการในการประชาสัมพันธ์ โดยกระทำในลักษณะของการจัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและผลงานทางวิชาการของโรงเรียน อาจจะทำเป็นกระดานแผ่นเดียว แผ่นพับหรือเป็นเล่ม ออกเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือภาคเรียนละเล่มก็ได้ ควรประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและของหมู่บ้านเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการอยู่เสมอ จัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง ภาคเรียนแรกปฐมนิเทศเรื่องแผนการเรียนการสอน ภาคเรียนที่ 2 รายงานผลด้านการเรียนการสอน แจกรางวัลนักเรียนที่มีผลการเรียนดี และแจ้งผลงานทางวิชาการที่ดีเด่น เพื่อสรุปให้ผู้ปกครองทราบ และร่วมกันหาแนวทางพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข ให้นักเรียนทราบข่าวสารของโรงเรียนที่ถูกต้อง เพื่อนักเรียนจะได้ช่วยเผยแพร่ข่าวสารให้ผู้ปกครองและประชาชนทราบต่อไป เชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนมาชมนิทรรศการทางวิชาการหรือกิจการของโรงเรียน จัดตั้งตู้รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและประชาชนเพื่อนำมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน หรือทำความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน และทำการประเมินผลทางด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับความเจริญและการพัฒนาคุณภาพทางด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.7 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อันเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ดังนี้

ชุมชน

- การสร้างความศรัทธาทางด้านวิชาการต่อชุมชน
 - การให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 - ความพร้อมของชุมชนต่อการเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน
 - การตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาและเข้ามามีส่วนร่วมของ
- ชุมชน
- การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

ตาราง 25 สรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีนคร
จังหวัดสุโขทัย ตามปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงานวิชาการ 3 ด้าน

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
1. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านการบริหาร งานวิชาการ 1.1 การวางแผน งานวิชาการ ผู้บริหาร ครูวิชาการ โรงเรียน ครูผู้สอน กรรมการ โรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิใน ชุมชนควรร่วมประชุมปรึกษา หารือ วางแผนงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน โดยจัดทำเป็นแผนงานดำเนิน การต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา 1.2 การสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการ ผู้บริหารควรสร้าง บรรยากาศทางวิชาการใน โรงเรียน โดยส่งเสริมให้ คณะครูในโรงเรียนเข้าร่วม การอบรม ประชุมสัมมนาทาง วิชาการอยู่เสมอ	1. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านการบริหาร งานวิชาการ 1.1 การวางแผน งานวิชาการ ผู้บริหาร คณะครู กรรมการโรงเรียน และผู้ทรง คุณวุฒิในชุมชนควรร่วม ประชุมปรึกษาหารือในการ วางแผนงานวิชาการของ โรงเรียน 1.2 การสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการ ผู้บริหารควรสร้างความ ตระหนักให้คณะครูในโรงเรียน เห็นถึงความสำคัญของการมี บรรยากาศทางวิชาการใน โรงเรียน และผู้บริหารสามารถ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้าน วิชาการ อธิบาย ชี้แนะ เป็นที่ ปรึกษาของคณะครูทางด้าน วิชาการได้	1. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านการบริหาร งานวิชาการ 1.1 การวางแผน งานวิชาการ ผู้บริหาร คณะครู กรรมการโรงเรียนและผู้ทรง คุณวุฒิในชุมชนควรร่วม ประชุมปรึกษาหารือในการ วางแผนงานวิชาการของ โรงเรียน โดยจัดทำเป็น แผนงานต่อเนื่องตลอดปี การศึกษา 1.2 การสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้าน วิชาการ สามารถอธิบาย ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาแก่คณะครู ทางด้านวิชาการได้ พร้อมกับ ส่งเสริมให้คณะครูเข้าร่วมการ อบรม ประชุมสัมมนา เพื่อ เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ อยู่เสมอ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ผู้บริหารควรยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำความดี ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และควรมีความยุติธรรม ให้ความเสมอภาคแก่คณะครูทุกคนในโรงเรียน	1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู โดยสามารถช่วยแก้ปัญหา ให้กำลังใจเมื่อครูมีปัญหาต่าง ๆ และควรยกย่องชมเชยเมื่อครูปฏิบัติงานทางวิชาการได้ผลดี และเผยแพร่ให้คณะครูและชุมชนได้รับรู้	1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ผู้บริหารควรยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำความดี ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และควรมีความยุติธรรม ให้ความเสมอภาคแก่ครูทุกคน สามารถช่วยแก้ปัญหา ให้กำลังใจ เมื่อครูมีปัญหาต่าง ๆ ได้
1.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน ควรจัดการฝึกอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและการสอน เช่น หลักสูตร การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยี และสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ	1.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน ควรมีการฝึกอบรมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งที่หน่วยงานของรัฐและเอกชน จัดขึ้น และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่น	1.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการสอน ผู้บริหารควรมีการฝึกอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งที่หน่วยงานของรัฐและเอกชน จัดขึ้นด้วย

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
1.5 การมีพฤติกรรมเป็น ผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีความ รอบรู้ ความเข้าใจทางด้าน วิชาการ เช่น เรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียน การสอน การวัดผลและ ประเมินผล การใช้ นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยี ทางการสอนและสื่อการสอน ใหม่ ๆ การนิเทศการสอน เป็นต้น 1.6 การนิเทศการสอน โรงเรียนควรมีการนิเทศ การสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ เป็นการช่วยเหลือให้ครูผู้สอน พัฒนาสภาพการเรียนการสอน หรือปรับปรุงการเรียนการสอน ได้ดีขึ้น และผู้บริหารควร ประชุมคณะครูในโรงเรียนเพื่อ ร่วมกันวางแผน กำหนด แนวทาง และวิธีการนิเทศ การสอน แจ้งวัตถุประสงค์การ นิเทศ หัวข้อการนิเทศ	1.5 การมีพฤติกรรมเป็น ผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีความรู้ ใหม่ ๆ ทางวิชาการมาอธิบาย แนะนำ ถ่ายทอดให้กับคณะครู อยู่เสมอ และควรมีความเข้าใจ ในเรื่องหลักสูตร สามารถ อธิบายแนะนำกับคณะครูได้ 1.6 การนิเทศการสอน การนิเทศการสอนควร กระทำในลักษณะการให้ ความรู้ เช่น การให้คำแนะนำ การประชุมปรึกษาหารือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น	1.5 การมีพฤติกรรมเป็น ผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีความ รอบรู้ ความเข้าใจทางด้าน วิชาการ สามารถนำมาอธิบาย แนะนำ ถ่ายทอดให้กับคณะครู อยู่เสมอ 1.6 การนิเทศการสอน ผู้บริหารควรมีการ ประชุมคณะครูเพื่อร่วมกัน วางแผน กำหนดแนวทางและ วิธีการนิเทศการสอน แจ้ง วัตถุประสงค์การนิเทศ หัวข้อ การนิเทศ กำหนดวันเวลาให้ ครูทราบอย่างชัดเจน และควร นิเทศการสอนในลักษณะการ ให้ความรู้แก่ครู

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
กำหนดวันเวลาให้ครูทราบ อย่างชัดเจนก่อนการนิเทศ การสอน 1.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ ความยุติธรรมใน การบริหารงานของผู้บริหาร ความรอบรู้ด้านวิชาการของ ผู้บริหาร และการสร้างความ ตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นความ สำคัญและมีความรับผิดชอบ ด้านงานวิชาการ	1.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การมีอิสระใน การบริหารงานของโรงเรียน ความตระหนักถึงความสำคัญ ของงานวิชาการของผู้บริหาร ความสนใจและมองเห็นความ สำคัญทางด้านงานวิชาการ ของหน่วยเหนือ การตรวจสอบ และประเมินผลงานด้าน วิชาการ จิตวิทยาในการ บริหารงานวิชาการของ ผู้บริหาร และการพัฒนาและ ส่งเสริมงานวิชาการของ ผู้บริหาร	1.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การมีอิสระในการ บริหารงานของโรงเรียน ความ ยุติธรรมในการบริหารงานของ ผู้บริหาร ความตระหนักถึง ความสำคัญและความรอบรู้ ด้านวิชาการของผู้บริหาร ความสนใจและมองเห็นความ สำคัญของหน่วยเหนือ และ การตรวจสอบและประเมินผล งานด้านวิชาการ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
2. แนวทางการพัฒนา คุณภาพด้านการสอน 2.1 การวางแผนและ เตรียมการสอน ควรมีการวางแผนและ เตรียมการสอนล่วงหน้าเป็น รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายภาคเรียนตามความ เหมาะสม เพื่อเตรียมความ พร้อมในการสอน และต้อง ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากคู่มือครู หลักสูตรการสอน วิเคราะห์ หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผล ประเมินผล ในการวางแผน และเตรียมการสอน	2. แนวทางการพัฒนา คุณภาพด้านการสอน 2.1 การวางแผนและ เตรียมการสอน ครูผู้สอนต้องศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากคู่มือครู หลักสูตรการสอน วิเคราะห์ หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล แล้วปรับ ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และตัวผู้เรียน ในการวางแผน และเตรียมการสอน	2. แนวทางการพัฒนา คุณภาพด้านการสอน 2.1 การวางแผนและ เตรียมการสอน ครูผู้สอนควรมีการ วางแผนและเตรียมการสอนไว้ ล่วงหน้าเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือราย ภาคเรียนตามความเหมาะสม และต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากคู่มือครู หลักสูตรการสอน วิเคราะห์หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล แล้ว ปรับให้สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่นและตัวผู้เรียน
2.2 การใช้นวัตกรรม การสอน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อได้รับการอธิบาย แนะนำ ให้สามารถนำนวัตกรรมการ สอนมาใช้ในการประกอบ การเรียนการสอนที่จัดโดย	2.2 การใช้นวัตกรรม การสอน ครูผู้สอนต้องสามารถใช้ นวัตกรรมการสอนได้เป็น อย่างดีและสม่ำเสมอ โดยใช้ได้ ตรงกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาใน บทเรียน เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียนและสภาพท้องถิ่น	2.2 การใช้นวัตกรรม การสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเชิง ปฏิบัติการ เพื่อได้รับการ แนะนำ อธิบายให้สามารถนำ นวัตกรรมการสอนมาใช้ในการ ประกอบการเรียนการสอน

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
หน่วยงานของรัฐและเอกชน อย่างสม่ำเสมอ		โดยครูผู้สอนควรใช้ให้ตรงกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหาใน บทเรียน เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียนและสภาพท้องถิ่น
2.3 การใช้เทคโนโลยีทาง การสอนและสื่อ การสอน ควรส่งเสริมให้ครูใช้ เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อ การสอนประกอบการเรียน อย่างสม่ำเสมอ	2.3 การใช้เทคโนโลยีทาง การสอนและสื่อ การสอน ครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยี ทางการสอนและสื่อการ สอนอย่างหลากหลายและ สม่ำเสมอ ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และควรจัด อบรม แนะนำ อธิบาย วิธีการ ใช้เทคโนโลยีทางการสอนและ สื่อการสอนใหม่ ๆ แก่คณะครู อยู่เสมอ โดยเฉพาะห้องพิเศษ ต่าง ๆ (ห้องปฏิบัติการทาง ภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้อง วิทยาศาสตร์) ซึ่งจะทำให้ครู ผู้สอนสามารถเข้าไปใช้โดยไม่ ต้องกลัวว่าจะชำรุดเสียหาย	2.3 การใช้เทคโนโลยีทาง การสอนและสื่อ การสอน ครูผู้สอนควรใช้ประกอบ การเรียนการสอนอย่างหลาก หลาย และสม่ำเสมอ และควร จัดอบรม แนะนำ อธิบายวิธี การใช้เทคโนโลยีทางการสอน และสื่อการสอนใหม่ ๆ แก่ คณะครูอยู่เสมอ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
2.4 การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยเน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลางและควรจัดให้ สอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์การสอน ลักษณะ ของเนื้อหาวิชา ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน 2.5 การวัดผลและ ประเมินผล ควรมีการวัดผลและ ประเมินผลเป็นประจำและ ต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาได้อย่างเป็น ปัจจุบัน	2.4 การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยเน้นให้นักเรียน เป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ นักเรียนกล้าแสดงออก ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น และเรียนรู้ได้เร็วขึ้น 2.5 การวัดผลและ ประเมินผล การวัดผลประเมินผล ควรมีทั้งก่อนเรียนและระหว่าง เรียน และหลังจากเสร็จสิ้น กิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการวัดผลและประเมินผล เช่น การทดสอบ การสังเกต การสอบถาม การให้ลงมือ ปฏิบัติ แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ทั้งนี้ควรเหมาะสม กับความรู้ความสามารถของ นักเรียนแต่ละคน	2.4 การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยเน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง และจัดให้สอดคล้อง กับหลักสูตร จุดประสงค์ การสอน ลักษณะเนื้อหาวิชา ความสามารถและความสนใจ ของนักเรียน 2.5 การวัดผลและ ประเมินผล ควรมีการวัดผลและ ประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเสร็จสิ้น กิจกรรมการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายให้ เหมาะสมกับความรู้ความ สามารถของนักเรียนแต่ละคน

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
2.6 การสอนซ่อมเสริม ควรมีการสอนซ่อมเสริม เด็กที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน เพื่อให้สามารถเรียนได้ทัน เพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน หรือ ทันตามโครงการที่กำหนดไว้	2.6 การสอนซ่อมเสริม ควรมีการสอนซ่อมเสริม เด็กที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน เพื่อให้ได้มีความรู้เพียงพอและ ทันเพื่อนในระดับเดียวกัน ขณะเดียวกันก็ควรซ่อมเสริม เด็กฉลาดให้ได้ใช้ความ สามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่ มีความรู้กว้างขวางและลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น	2.6 การสอนซ่อมเสริม ควรมีการสอนซ่อมเสริม ทั้งเด็กที่เรียนอ่อน และเด็ก ฉลาดอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง
2.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ ความรักและ ศรัทธาในวิชาชีพครู การจัดครู เข้าสอน กิจกรรมและงาน พิเศษที่ต้องรับผิดชอบ การมี ส่วนร่วมในการวางแผน การ เรียนการสอน การสนับสนุน งบประมาณในการอบรม สัมมนาทางวิชาการ และการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอนของนักเรียน	2.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การเสริมแรง นักเรียน คุณธรรม จริยธรรม ของครู ความรักและศรัทธาใน วิชาชีพครู ความเพียงพอด้าน งบประมาณและทรัพยากร การสอน ความเพียงพอของครู ผู้สอนกับจำนวนห้องเรียน การประเมินผลการเรียน การสอนจากหน่วยงาน ภายนอก ความกดดันในวิชาที่ สอน กิจกรรมและงานพิเศษที่ ต้องรับผิดชอบและปัญหา หนี้สินของครู	2.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การเสริมแรง นักเรียน ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรมของครู กิจกรรมและ งานพิเศษที่ครูต้องรับผิดชอบ ความเพียงพอด้านงบประมาณ และทรัพยากรการสอน ความ กดดันในวิชาที่สอน ความ เพียงพอของครูกับจำนวน ห้องเรียน และการประเมินผล การเรียนการสอนจาก หน่วยงานภายนอก

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
3. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน 3.1 การมีความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชน ในชุมชน โรงเรียนควรสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในชุมชน โดย ผู้บริหารเชิญผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชนใน ชุมชนมาประชุมเพื่อชี้แจง รายละเอียดเกี่ยวกับการ ดำเนินงานด้านการเรียน การสอน ผลงานทางวิชาการ ของโรงเรียน ผลงานของ นักเรียนทางด้านวิชาการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน 3.1 การมีความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชน ในชุมชน โรงเรียนควรวางแผน กำหนดนโยบาย สร้างความ ศรัทธาต่อชุมชน โดยยึด หลักการเข้าหาชุมชน เข้าไป ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ใน ชุมชน หรือให้บริการแก่ชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	3. แนวทางการพัฒนา คุณภาพ ด้านความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน 3.1 การมีความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชน ในชุมชน โรงเรียนควรวางแผน กำหนดนโยบาย สร้างความ ศรัทธาต่อชุมชน โดยยึด หลักการเข้าหาชุมชน เข้าไป ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ใน ชุมชน หรือให้บริการแก่ชุมชน อย่างสม่ำเสมอ และควรมีการ เชิญผู้ปกครองและชุมชนมา ประชุม เพื่อชี้แจงรายละเอียด เกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน การเรียนการสอน ผลงานทาง วิชาการของโรงเรียน และของ นักเรียน อย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
3.2 การรายงานเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ ควรรายงานด้านผล การเรียนรู้ ความประพฤติ และ สุขภาพของนักเรียน โดยใช้ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ให้ผู้ปกครองทราบ และแสดง ความคิดเห็น ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรมีการรายงานใน ด้านสติปัญญา อารมณ์ และ สังคม ให้ผู้ปกครองทราบ อย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีปัญหา กับนักเรียนจะได้ร่วมกันแก้ไข ปัญหาได้ทัน่วงที	3.2 การรายงานเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ ควรมีการรายงาน เกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ โดยครูผู้สอน รายงานผลการเรียน ความ ประพฤติและสุขภาพเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนในสมุดรายงาน ประจำตัวนักเรียน และให้ ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น ภาคเรียนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ควรจัดทำหนังสือหรือเอกสาร แสดงผลการเรียนอย่าง ละเอียดให้ผู้ปกครองทราบ เมื่อมีการวัดผลประเมินผล ทุกครั้ง	3.2 การรายงานเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ ควรรายงานด้านผล การเรียนรู้ ความประพฤติ และ สุขภาพของนักเรียน โดยใช้ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ให้ผู้ปกครองทราบ และแสดง ความคิดเห็น ภาคเรียนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ควรจัดทำ หนังสือหรือเอกสารแสดง ผลการเรียนอย่างละเอียดให้ ผู้ปกครองทราบเมื่อมีการ วัดผลประเมินผลทุกครั้ง
3.3 การขอความช่วยเหลือ และความร่วมมือจาก ชุมชน โรงเรียนควรขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือ จากชุมชนเป็นครั้งคราว ตาม ความจำเป็น โดยพิจารณาจาก ความพร้อมและความสามารถ	3.3 การขอความช่วยเหลือ และความร่วมมือจาก ชุมชน ผู้บริหารควรจัดประชุม ผู้ปกครองและประชาชนใน ชุมชน ชี้แจงจุดประสงค์และ ความจำเป็นในการขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือ	3.3 การขอความช่วยเหลือ และความร่วมมือจาก ชุมชน โรงเรียนควรขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือ จากชุมชนเป็นครั้งคราว ตาม ความจำเป็น โดยพิจารณาจาก ความพร้อมและความสามารถ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
ที่จะช่วยเหลือหรือร่วมมือได้ ของชุมชน ซึ่งผู้บริหารควร ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ ทางโรงเรียนมีความจำเป็นต้อง ขอความช่วยเหลือและความ ร่วมมือจากชุมชน พร้อมกับ แจ้งรูปแบบวิธีการขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือให้ ชุมชนทราบก่อนทุกครั้ง	จากผู้ปกครองและประชาชน ในชุมชน	ที่จะช่วยเหลือหรือร่วมมือได้ ของชุมชน ซึ่งผู้บริหารควร ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและ ชุมชนทราบวัตถุประสงค์และ ความจำเป็นในการขอความ ช่วยเหลือและความร่วมมือ ก่อนทุกครั้ง
3.4 การใช้ทรัพยากรใน ชุมชน ควรนำทรัพยากรใน ชุมชนมาใช้ ประกอบการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับ จุดประสงค์ เนื้อหา และตัว ผู้เรียน เช่น เชิญภูมิปัญญา ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่นักเรียน ในเรื่องวัฒนธรรม ท้องถิ่น การประกอบอาชีพ อย่างสม่ำเสมอ	3.4 การใช้ทรัพยากรใน ชุมชน ควรมีการนำทรัพยากร ในชุมชนมาใช้ โดยผู้บริหาร คณะครู และประชาชนใน ชุมชนควรร่วมกันวางแผน สำรวจทรัพยากรในชุมชนที่ สามารถใช้ในการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ ด้านวิชาการของโรงเรียน	3.4 การใช้ทรัพยากรใน ชุมชน ผู้บริหาร คณะครู และ ชุมชนควรร่วมกันสำรวจ ทรัพยากรในชุมชนที่สามารถ ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อ พัฒนาคุณภาพด้านงาน วิชาการของโรงเรียน และนำ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และตัวผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
3.5 การออกเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองนักเรียนและ นักเรียนตามบ้าน ครูประจำชั้นและครู ผู้สอน ควรออกเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองนักเรียนและ นักเรียนตามบ้านอย่าง สม่ำเสมอ โดยเฉพาะนักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียน อุปกรณ์การเรียน สุขภาพ และ ความประพฤติ	3.5 การออกเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองนักเรียนและ นักเรียนตามบ้าน ควรมีการประชุม วางแผนร่วมกันของผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนถึง ความสำคัญและวิธีการออก เยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนตามบ้าน โดย กำหนดเป็นนโยบายให้ครู ประจำชั้นและครูผู้สอนออก เยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา ทางการเรียน อุปกรณ์ การเรียน ความประพฤติ สุขภาพ และมีการบันทึก การเยี่ยมเยียนที่สามารถ ตรวจสอบได้	3.5 การออกเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองนักเรียนและ นักเรียนตามบ้าน ควรมีการประชุม วางแผนร่วมกันของผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนถึง ความสำคัญและวิธีการออก เยี่ยมเยียน โดยกำหนดเป็น นโยบายให้ครูประจำชั้นและ ครูผู้สอนออกเยี่ยมเยียนอย่าง สม่ำเสมอ โดยเฉพาะนักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียน อุปกรณ์การเรียน ความ ประพฤติ สุขภาพ และมีการ บันทึกการเยี่ยมเยียนที่ สามารถตรวจสอบได้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
3.6 การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยจัดทำสิ่งพิมพ์ แจ้งผลงานทางวิชาการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	3.6 การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนประชุมและแต่งตั้งคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ช่วยกันกำหนดรูปแบบและวิธีการในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งกระทำในลักษณะของการจัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารและผลงานทางวิชาการของโรงเรียน อาจจะทำเป็นกระดาดแผ่นเดียว แผ่นพับ หรือเป็นเล่ม ออกเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือภาคเรียนละเล่มก็ได้ และควรประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและของหมู่บ้านเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการอยู่เสมอ	3.6 การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูควรประชุมแต่งตั้งคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ช่วยกันกำหนดรูปแบบและวิธีการในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งควรกระทำในลักษณะของการจัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารและผลงานทางวิชาการของโรงเรียนเผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบ อาจทำเป็นกระดาดแผ่นเดียว แผ่นพับ หรือเป็นเล่ม ออกเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือภาคเรียนละเล่มก็ได้ และควรประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและของหมู่บ้านเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการอยู่เสมอ

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน	ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียน	สรุปแนวทางการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ
3.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ ความศรัทธาด้าน วิชาการของโรงเรียนของ ชุมชน การสร้างภาพลักษณ์ ที่ดีของโรงเรียนต่อชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาของชุมชน การสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน และการมี ส่วนร่วมในการสร้างความ สัมพันธ์กับชุมชนของบุคลากร ในโรงเรียน	3.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การสร้างความ ศรัทธาด้านวิชาการต่อชุมชน การให้ความรู้ด้านวิชาการต่อ ชุมชน ความพร้อมของชุมชน ต่อการเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการของโรงเรียน การตระหนักถึงความสำคัญ ของการจัดการศึกษา และเข้า มามีส่วนร่วมของชุมชน และ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	3.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถึงปัจจัยย่อยในการ พัฒนาคุณภาพอื่น ๆ ได้แก่ การสร้างความ ศรัทธาด้านวิชาการต่อชุมชน การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของ โรงเรียนต่อชุมชน ความพร้อม ของชุมชนต่อการเข้าร่วม พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ของโรงเรียน การเข้าร่วม กิจกรรมในชุมชนของบุคลากร ในโรงเรียน และการให้ความรู้ ทางด้านวิชาการต่อชุมชน